

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2008/50/EF

2016/EØS/8/48

av 21. mai 2008

om kvaliteten på omgivelsesluft og renere luft for Europa(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 175,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾,

og ut fra følgende betraktninger:

1) I Fellesskapets sjettemiljøhandlingsprogram, vedtatt ved europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF⁽⁴⁾, fastslås det at det er nødvendig å redusere forurensningen til nivåer som har minst mulig skadelige virkninger for menneskers helse, med særlig vekt på sårbare folkegrupper, og for miljøet i sin helhet, å forbedre overvåkingen og vurderingen av luftkvaliteten, herunder avsetning av forurensende stoffer, og å formidle informasjon til offentligheten.

2) For å verne menneskers helse og miljøet i sin helhet, er det særlig viktig å bekjempe utslipp av forurensende stoffer ved kilden og å identifisere og gjennomføre de mest effektive utslippsreducerende tiltakene på lokalt plan, nasjonalt plan og fellesskapsplan. Utslipp av skadelige luftforurensende stoffer bør derfor unngås, forebygges eller reduseres, og egnede mål bør settes for kvaliteten på omgivelsesluft idet det tas hensyn til relevante standarder, retningslinjer og programmer fra Verdens helseorganisasjon.

3) Rådsdirektiv 96/62/EF av 27. september 1996 om kartlegging og styring av kvaliteten på omgivelsesluft⁽⁵⁾, rådsdirektiv 1999/30/EF av 22. april 1999 om grenseverdier for svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler og bly i omgivelsesluft⁽⁶⁾, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/69/EF av 16. november 2000 om grenseverdier for benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluft⁽⁷⁾, europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/3/EF av 12. februar 2002 om ozon i omgivelsesluft⁽⁸⁾ og rådsvedtak 97/101/EF av 27. januar 1997 om innføring av gjensidig utveksling av informasjon og data fra nett og enkeltstasjoner som måler forurensning av omgivelsesluft i medlemsstatene⁽⁹⁾, bør i vesentlig grad revideres for å innarbeide den seneste utviklingen på helseområdet og i vitenskapen samt medlemsstatenes erfaringer. Av hensyn til klarhet, forenkling og administrativ effektivitet er det derfor hensiktsmessig at de fem rettsaktene erstattes med ett enkelt direktiv og ved behov med gjennomføringstiltak.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 152 av 11.6.2008, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 121/2011 av 21. oktober 2011 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 70 av 22.12.2011, s. 22.

⁽¹⁾ EUT C 195 av 18.8.2006, s. 84.

⁽²⁾ EUT C 206 av 29.8.2006, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 26. september 2006 (EUT C 306 E av 15.12.2006, s. 102), Rådets felles holdning av 25. juni 2007 (EUT C 236 E av 6.11.2007, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 11. desember 2007. Rådsbeslutning av 14. april 2008.

⁽⁴⁾ EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 296 av 21.11.1996 s. 55. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

⁽⁶⁾ EFT L 163 av 29.6.1996, s. 41. Direktivet endret ved kommisjonsvedtak 2001/744/EF (EFT L 278 av 23.10.2001, s. 35).

⁽⁷⁾ EFT L 313 av 13.12.2000, s. 12.

⁽⁸⁾ EFT L 67 av 9.3.2002, s. 14.

⁽⁹⁾ EFT L 35 av 5.2.1997, s. 14. Vedtaket endret ved kommisjonsvedtak 2001/752/EF (EFT L 282 av 26.10.2001, s. 69).

- 4) Når det er høstet tilstrekkelig erfaring med gjennomføringen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/107/EF av 15. desember 2004 om arsen, kadmium, kvikksølv, nikkel og polysykliske aromatiske hydrokarboner i omgivelsesluft⁽¹⁾, kan det overveies å samle bestemmelsene i nevnte direktiv og i dette direktiv.
- 5) En felles tilnærming til vurderingen av kvaliteten på omgivelsesluft bør følges i samsvar med felles vurderingskriterier. Når kvaliteten på omgivelsesluft vurderes, bør det tas hensyn til størrelsen på den befolkningen og de økosystemene som er utsatt for luftforurensning. Det er derfor hensiktsmessig å inndele hver medlemsstats territorium i soner eller tettbebyggelser ut fra befolkningstettheten.
- 6) Om mulig bør det anvendes modellberegninger slik at konsentrasjonenes geografiske fordeling kan utledes fra punktdata. Dette kan tjene som grunnlag for å beregne den kollektive eksponeringen av befolkningen som bor i området.
- 7) For å sikre at opplysningene som samles inn om luftforurensning, er tilstrekkelig representative og sammenlignbare i hele Fellesskapet, er det viktig at standardiserte måleteknikker og felles kriterier for antall og plassering av målestasjoner anvendes ved vurderingen av kvaliteten på omgivelsesluft. Andre teknikker enn målinger kan anvendes for å vurdere kvaliteten på omgivelsesluft, og det er derfor nødvendig å definere kriterier for bruken av slike teknikker og for deres nøyaktighet.
- 8) Det bør foretas detaljerte målinger av fine partikler på bakgrunnsstasjoner i landdistriktene for bedre å forstå virkningene av det forurensende stoffet og for å utarbeide egnede strategier. Målingene bør foretas på en måte som er i samsvar med målingene i samarbeidsprogrammet for overvåking og vurdering av langtransporterte luftforurensende stoffer i Europa (EMEP), som ble opprettet i henhold til Konvensjonen av 1979 om langtransportert grenseoverskridende luftforurensning, som ble godkjent ved rådsbeslutning 81/462/EØF av 11. juni 1981⁽²⁾
- 9) Luftkvalitet som er god, bør opprettholdes eller forbedres. Dersom de målene for kvalitet på omgivelsesluft som er fastsatt i dette direktiv, ikke er oppfylt, bør medlemsstatene vedta tiltak for å overholde grenseverdier og kritiske nivåer, og om mulig oppnå målverdiene og de langsiktige målene.
- 10) Vegetasjon og naturlige økosystemer er mest utsatt for risiko fra luftforurensning på steder som ligger utenfor byområder. Ved vurderingen av slike risikoer og av at kritiske nivåer for vern av vegetasjon overholdes, bør oppmerksomheten derfor rettes mot steder utenfor tettbebyggelser.
- 11) Fine partikler (PM_{2,5}) har betydelige negative virkninger på menneskers helse. Det er dessuten ennå ikke fastsatt noen nedre terskel som viser når PM_{2,5} ikke lenger utgjør noen risiko. Denne forurensningen bør derfor ikke reguleres på samme måte som andre luftforurensende stoffer. Tilnærmingen bør være rettet mot en allmenn reduksjon av konsentrasjoner i bybakgrunnen for å sikre at store deler av befolkningen skal nyte godt av bedre luftkvalitet. For å sikre et minstenivå av helsevern overalt, bør imidlertid denne tilnærmingen kombineres med en grenseverdi etter en innledende forutgående målverdi.
- 12) De eksisterende målverdiene og langsiktige målene om å sikre effektivt vern mot skadelige virkninger på menneskers helse og vegetasjon og økosystemer fra eksponering for ozon, bør ikke endres. En alarmterskel og en informasjonsterskel for ozon bør fastsettes for å verne befolkningen som helhet og utsatte befolkningsgrupper fra kortvarig eksponering for høye ozonkonsentrasjoner. Dersom terskelverdiene overskrides, bør offentligheten få opplysninger om risikoene for eksponering og, når det er hensiktsmessig, om gjennomføringen av kortsiktige tiltak for å redusere ozonnivåene dersom alarmterskelen overskrides.
- 13) Ozon er et grenseoverskridende forurensende stoff som dannes i atmosfæren fra utslipp av primære forurensende stoffer omhandlet i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/81/EF av 23. oktober 2001 om nasjonale utslippstak for visse luftforurensende stoffer⁽³⁾. Framskritt med hensyn til å nå de luftkvalitetsmålene og langsiktige målene for ozon som er fastsatt i dette direktiv, bør vurderes i forhold til de målene og utslippstakene som er fastsatt i direktiv 2001/81/EF, og dersom det er hensiktsmessig, ved å gjennomføre luftkvalitetsplaner som fastsatt i dette direktiv.
- 14) Faste målinger bør være obligatorisk i soner og tettbebyggelser når de langsiktige målene for ozon eller vurderingstersklene for andre forurensende stoffer overskrides. Opplysninger fra faste målinger kan utfylles med opplysninger fra modellberegninger og/eller veiledende målinger slik at geografisk fordeling av konsentrasjoner kan utledes fra punktdata. Anvendelsen av utfyllende vurderingsmetoder bør også gjøre det mulig å redusere det påkrevde minste antallet av faste prøvetakingspunkter.
- 15) Bidrag fra naturlige kilder kan vurderes, men ikke kontrolleres. Dersom naturlige bidrag til forurensende stoffer i omgivelsesluft kan fastslås med tilstrekkelige sikkerhet, og dersom overskridelser helt eller delvis skyldes slike naturlige bidrag, kan disse derfor på vilkårene fastsatt i dette direktiv fratrekkes ved vurderingen av om grenseverdiene for luftkvalitet overholdes. Bidrag til overskridelser av grenseverdier for PM₁₀-partikler som følge av strøing av sand og salt på veier om vinteren kan også fratrekkes ved vurderingen av om grenseverdiene for luftkvalitet overholdes, forutsatt at det er truffet rimelige tiltak for å minske konsentrasjonene.

(¹) EUT L 23 av 26.1.2005, s. 3.

(²) EFT L 171 av 27.6.1981, s. 11.

(³) EFT L 309 av 27.11.2001, s. 22. Direktivet sist endret ved rådsdirektiv 2006/105/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 368).

- 16) For soner og tettbebyggelser der forholdene er særlig vanskelige, bør det være mulig å forlenge fristen for å overholde grenseverdiene for luftkvalitet i tilfeller der det til tross for at egnede tiltak for å bekjempe forurensning er gjennomført, er akutte problemer med å overholde verdiene i bestemte soner og tettbebyggelser. Ved en eventuell forlengelse av fristen for en bestemt sone eller tettbebyggelse bør det utarbeides en omfattende plan som skal vurderes av Kommisjonen, for å sikre at verdiene overholdes før den forlengede fristen utløper. Det er viktig at de nødvendige fellesskapstiltakene, som gjenspeiler det valgte ambisjonsnivået i temastrategien for luftforurensning med sikte på å redusere utslipp ved kilden, er tilgjengelige for at utslippene skal kunne reduseres effektivt innen fristen fastsatt i dette direktiv for overholdelse av grenseverdiene, og dette bør det tas hensyn til ved vurderingen av anmodninger om å utsette frister for overholdelse.
- 17) Alle berørte institusjoner bør på behørig vis prioritere å undersøke de nødvendige fellesskapstiltakene for å redusere utslipp ved kilden, særlig tiltak for å gjøre Fellesskapets regelverk om utslipp fra industri mer effektivt, begrense eksosutslipp fra motorer i tunge kjøretøyer, ytterligere redusere medlemsstatenes tillatte nasjonale utslipp av viktige forurensende stoffer og utslipp i forbindelse med fylling av bensindrevne biler på bensinstasjoner, og for å minske svovelinnholdet i brenslere, herunder brennstoffer til skip.
- 18) Luftkvalitetsplaner bør utarbeides for soner og tettbebyggelser der konsentrasjonene av forurensende stoffer i omgivelsesluft overskrider de relevante målverdiene eller grenseverdiene for luftkvalitet, herunder eventuelle midlertidige marginer for tillatt overskridelse. Luftforurensende stoffer slippes ut fra mange ulike kilder og virksomheter. For å sikre samsvar mellom ulike strategier bør luftkvalitetsplanene, der det er mulig, være i tråd med og integrert i planer og programmer utarbeidet i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/80/EF av 23. oktober 2001 om begrensning av utslipp av visse luftforurensende stoffer fra store forbrenningsanlegg⁽¹⁾, direktiv 2001/81/EF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/49/EF av 25. juni 2002 om vurdering og håndtering av ekstern støy⁽²⁾. Det vil også bli tatt fullt hensyn til de målene for omgivelsesluft som er fastsatt i dette direktiv, når det gis tillatelser til industrivirksomhet i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/1/EF av 15. januar 2008 om integrert forebygging og begrensning av forurensning⁽³⁾.
- 19) Når det foreligger en risiko for at en eller flere alarmterskler overskrides, bør det utarbeides handlingsplaner som angir hvilke tiltak som skal treffes på kort sikt for å redusere risikoen og begrense dens varighet. Når risikoen gjelder en eller flere grenseverdier eller målverdier, kan medlemsstatene, dersom det er hensiktsmessig, utarbeide slike kortsiktige handlingsplaner. Når det gjelder ozon, bør det i de kortsiktige handlingsplanene tas hensyn til bestemmelsene i kommisjonsvedtak 2004/279/EF av 19. mars 2004 om veiledning for gjennomføringen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/3/EF om ozon i omgivelsesluft⁽⁴⁾.
- 20) Medlemsstatene bør rådføre seg med hverandre dersom nivået av forurensende stoffer overskrider eller kan overskride de relevante luftkvalitetsmålene, herunder når det er relevant, den eventuelle marginen for tillatt overskridelse eller alarmterskelen, som følge av betydelig forurensning med opprinnelse i en annen medlemsstat. Ettersom visse forurensende stoffer, som ozon og partikler, spres over landegrensene, kan det være nødvendig med en viss grad av samordning mellom nabomedlemsstater ved utarbeiding og gjennomføring av luftkvalitetsplaner og kortsiktige handlingsplaner og ved informasjon til offentligheten. Der det er hensiktsmessig, bør medlemsstatene samarbeide med tredjestater og legge særlig vekt på å få med søkerstatene på et tidlig tidspunkt.
- 21) Medlemsstatene og Kommisjonen må samle inn, utveksle og spre opplysninger om luftkvalitet for bedre å forstå virkningene av luftforurensning og for å utvikle egnede strategier. Ajourførte opplysninger om konsentrasjoner av alle regulerte forurensende stoffer i omgivelsesluften bør gjøres lett tilgjengelige for offentligheten.
- 22) For å gjøre det lettere å håndtere og sammenligne opplysninger om luftkvalitet, bør data gjøres tilgjengelig for Kommisjonen i standardisert form.
- 23) Det er nødvendig å tilpasse framgangsmåtene for meddelelse, vurdering og rapportering av opplysninger om luftkvalitet med sikte på å gjøre det mulig å bruke elektroniske midler og Internett som hovedverktøy for å gjøre opplysninger tilgjengelige, og på en slik måte at disse framgangsmåtene er forenlige med europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE)⁽⁵⁾.
- 24) Det bør gis mulighet for å tilpasse de kriteriene og metodene som anvendes ved vurderingen av kvaliteten på omgivelsesluft, samt de opplysningene som skal framlegges, til den vitenskapelige og tekniske utviklingen.
- 25) Ettersom målene for dette direktiv ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene fordi luftforurensende stoffer er av grenseoverskridende art, og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

⁽¹⁾ EFT L 309 av 27.11.2001, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/105/EF.

⁽²⁾ EFT L 189 av 18.7.2002, s. 12.

⁽³⁾ EUT L 24 av 29.1.2008, s. 8.

⁽⁴⁾ EUT L 87 av 25.3.2004, s. 50.

⁽⁵⁾ EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1.

- 26) Medlemsstatene bør fastsette regler for de sanksjonene som får anvendelse ved overtredelse av bestemmelsene i dette direktiv, og sørge for at de gjennomføres. Sanksjonene bør være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 27) Enkelte bestemmelser i de rettsaktene som oppheves ved dette direktiv, bør fortsatt gjelde for å sikre videreføring av de nåværende grenseverdiene for luftkvalitet med hensyn til nitrogendioksid til de erstattes fra 1. januar 2010, videreføring av bestemmelser om rapportering av luftkvalitet til nye gjennomføringstiltak vedtas, og videreføring av forpliktelser knyttet til den foreløpige vurderingen av luftkvalitet som kreves i henhold til direktiv 2004/107/EF.
- 28) Forpliktelsen til å innarbeide dette direktiv i nasjonal lovgivning bør begrenses til de bestemmelsene som innebærer en vesentlig endring av tidligere direktiver.
- 29) I samsvar med nr. 34 i den tverrinstitusjonelle avtalen om bedre regelverksutforming⁽¹⁾ oppmuntres medlemsstatene til, både i egen og Fellesskapets interesse, å utarbeide og offentliggjøre egne tabeller som, så langt det er mulig, viser sammenhengen mellom dette direktiv og tiltakene for innarbeiding av dette direktiv i nasjonal lovgivning.
- 30) I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettighetene og overholdes de prinsippene som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Direktivet har særlig som formål å fremme integreringen av et høyt nivå for miljøvern og forbedre miljøets kvalitet i Unionens politikk i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling som fastsatt i artikkel 37 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.
- 31) De tiltakene som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽²⁾.
- 32) Kommisjonen bør gis myndighet til å endre vedlegg I-VI, vedlegg VIII-X og vedlegg XV. Ettersom disse tiltakene er av generell art og er ment å endre ikke-grunnleggende elementer i dette direktiv, må de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.
- 33) Innarbeidingsbestemmelsen krever at medlemsstatene sørger for at de nødvendige bakgrunnsmålingene fra byområder foreligger i god tid for å fastsette indikatoren for gjennomsnittlig eksponering, for å sikre at kravene knyttet til vurderingen av det nasjonale målet for eksponeringsreduksjon og til beregningen av indikatoren for gjennomsnittlig eksponering oppfylles —

⁽¹⁾ EUT C 321 av 31.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

I dette direktiv fastsettes tiltak med sikte på

1. å definere og fastsette mål for kvaliteten på omgivelsesluft slik at skadelige virkninger på menneskers helse og miljøet som helhet kan unngås, forebygges eller reduseres,
2. å vurdere kvaliteten på omgivelsesluft i medlemsstatene på grunnlag av felles metoder og kriterier,
3. å innhente opplysninger om kvaliteten på omgivelsesluft for å bidra til å bekjempe luftforurensning og plager, og for å overvåke langsiktige tendenser og forbedringer som er en følge av nasjonale tiltak og fellesskapstiltak,
4. å sikre at slike opplysninger om kvaliteten på omgivelsesluft gjøres offentlig tilgjengelige,
5. å opprettholde luftkvaliteten når den er god, og å forbedre den i andre tilfeller,
6. å fremme økt samarbeid mellom medlemsstatene om å redusere luftforurensning.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med

1. «omgivelsesluft» utendørsluften i troposfæren, unntatt luft på arbeidsplasser som definert i direktiv 89/654/EØF⁽³⁾, der bestemmelser om helse og sikkerhet på arbeidsplassen får anvendelse, og der offentligheten vanligvis ikke har adgang,
2. «forurensende stoff» ethvert stoff som finnes i omgivelsesluften, og som kan ha skadelige virkninger på menneskers helse og/eller miljøet som helhet,
3. «nivå» konsentrasjonen av et forurensende stoff i omgivelsesluften eller avsetningen av stoffet på overflater i et gitt tidsrom,

⁽³⁾ Rådsdirektiv 89/654/EØF av 30. november 1989 om minimumskrav til sikkerhet og helse på arbeidsplassen (EFT L 393 av 30.12.1989, s. 1). Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/30/EF (EUT L 165 av 27.6.2007, s. 21).

4. «vurdering» enhver metode som benyttes for å måle, beregne, forutsi eller anslå nivåer,
5. «grenseverdi» et nivå fastsatt på grunnlag av vitenskapelig kunnskap, med sikte på å unngå, forebygge eller redusere skadelige virkninger på menneskers helse og/eller miljøet som helhet, som skal nås innen en gitt frist, og som ikke skal overskrides når det er nådd,
6. «kritisk nivå» et nivå fastsatt på grunnlag av vitenskapelig kunnskap, som utgjør en grense for hvorvidt det kan oppstå direkte skadelige virkninger på noen reseptorer som trær, andre planter eller naturlige økosystemer, men ikke på mennesker,
7. «margin for tillatt overskridelse» den prosentdel av grenseverdien som denne verdien kan overskrides med, på de vilkårene som er fastsatt i dette direktiv,
8. «luftkvalitetsplaner» planer som fastsetter tiltak for å oppnå grenseverdiene eller målverdiene,
9. «målverdi» et nivå fastsatt med det formål å hindre, forebygge eller redusere skadelige virkninger på menneskers helse og/eller miljøet som helhet, og som skal oppnås der dette er mulig i løpet av et angitt tidsrom,
10. «alarmterskel» et nivå som utgjør en grense for hvorvidt det foreligger en risiko for menneskers helse fra kortvarig eksponering for befolkningen som helhet, og der umiddelbare tiltak skal treffes av medlemsstatene,
11. «informasjonsterskel» et nivå som, dersom det overskrides, fører til at det ved kortvarig eksponering oppstår en helseisiko for særlig følsomme deler av befolkningen og som, dersom det nås, fører til at det er nødvendig med umiddelbar og egnet informasjon,
12. «øvre vurderingsterskel» et nivå under hvilket en kombinasjon av faste målinger og modellberegninger og/eller veiledende målinger kan anvendes for å vurdere kvaliteten på omgivelsesluft,
13. «nedre vurderingsterskel» et nivå under hvilket bare modellberegning eller metoder for objektive anslag kan anvendes for å vurdere kvaliteten på omgivelsesluft,
14. «langsiktig mål» et nivå som skal nås på lang sikt med det formål å sørge for effektivt vern av menneskers helse og miljøet, unntatt i tilfeller der det ikke kan nås med tiltak som står i et rimelig forhold til målet,
15. «bidrag fra naturlige kilder» utslipp av forurensende stoffer som ikke er en direkte eller indirekte følge av menneskers virksomhet, herunder naturfenomener som vulkanutbrudd, seismisk aktivitet, geotermisk aktivitet, ukontrollerte branner på land, kraftig vind, sjøsprøyt eller oppvirvling eller transport i atmosfæren av naturlige partikler fra tørre landområder,
16. «sone» en del av en medlemsstats territorium, fastlagt av medlemsstaten med sikte på vurdering og styring av luftkvalitet,
17. «tettbebyggelse» en sone med en befolkning på flere enn 250 000 innbyggere eller, når befolkningen er mindre enn eller lik 250 000 innbyggere, med en gitt befolkningstetthet per km² som skal fastsettes av medlemsstatene,
18. «PM₁₀» partikler som passerer gjennom et størrelsesselektivt innløp som definert i referansemetoden for prøvetaking og måling av PM₁₀, EN 12341, som med 50 % effektivitet skiller ut partikler med en aerodynamisk diameter på 10 µm,
19. «PM_{2,5}» partikler som passerer gjennom et størrelsesselektivt innløp som definert i referansemetoden for prøvetaking og måling av PM_{2,5}, EN 14907, som med 50 % effektivitet skiller ut partikler med en aerodynamisk diameter på 2,5 µm,
20. «indikator for gjennomsnittlig eksponering» et gjennomsnittsnivå som er fastsatt på grunnlag av bakgrunnsmålinger på bybakgrunnsstasjoner på hele territoriet til en medlemsstat, og som gjenspeiler den eksponeringen befolkningen er utsatt for. Den brukes for å beregne det nasjonale målet for eksponeringsreduksjon og forpliktelsen med hensyn til eksponeringskonsentrasjon,
21. «forpliktelse med hensyn til eksponeringskonsentrasjon» et nivå som er fastsatt på grunnlag av indikatoren for gjennomsnittlig eksponering med sikte på å redusere skadelige virkninger på menneskers helse, og som skal nås i løpet av et gitt tidsrom,
22. «nasjonalt mål for eksponeringsreduksjon» en prosentvis reduksjon av den gjennomsnittlige eksponeringen en medlemsstats befolkning er utsatt for, fastsatt for referansåret med sikte på å redusere skadelige virkninger på menneskers helse, og som skal oppnås der dette er mulig i løpet av et gitt tidsrom,
23. «bybakgrunnsstasjoner» steder i byområder der nivåene er representative for den eksponeringen som den allmenne bybefolkningen er utsatt for,
24. «nitrogenoksider» summen av blandingsforholdet i volumet (ppbv) av nitrogenmonoksid (nitrogenoksid) og nitrogendioksid, uttrykt som enheter av massekonsentrasjon av nitrogendioksid (µg/m³),
25. «faste målinger» målinger utført på faste steder, enten kontinuerlig eller ved tilfeldig prøvetaking, for å fastslå nivåene i samsvar med de relevante datakvalitetsmål,
26. «veiledende målinger» målinger som oppfyller mindre strenge datakvalitetsmål enn faste målinger,

27. «flyktige organiske forbindelser» (VOC) alle organiske forbindelser fra menneskeskapte og naturlige kilder, unntatt metan, som kan produsere fotokjemiske oksidanter ved reaksjoner med nitrogenoksider i sollys,
28. «ozondannende stoffer» stoffer som bidrar til at det dannes ozon på bakkenivå, hvorav noen er oppført på listen i vedlegg X.

Artikkel 3

Ansvar

Medlemsstatene skal utpeke vedkommende myndigheter og organer på egnet nivå som skal ha ansvar for

- å vurdere kvaliteten på omgivelsesluft,
- å godkjenne målingssystemer (metoder, utstyr, nettverk og laboratorier),
- å sikre nøyaktige målinger,
- å analysere vurderingsmetoder,
- å foreta samordning på sitt territorium av eventuelle fellesskapsprogrammer for kvalitetssikring som Kommisjonen organiserer,
- å samarbeide med de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen.

Der det er relevant, skal vedkommende myndigheter og organer oppfylle kravene i vedlegg I avsnitt C.

Artikkel 4

Fastsettelse av soner og tettbebyggelser

Medlemsstatene skal fastsette soner og tettbebyggelser på hele sitt territorium. Vurdering og styring av luftkvalitet skal foretas i alle soner og tettbebyggelser.

KAPITTEL II

VURDERING AV KVALITETEN PÅ OMGIVELSESLUFT

AVSNITT 1

Vurdering av kvaliteten på omgivelsesluft med hensyn til svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler, bly, benzen og karbonmonoksid

Artikkel 5

Vurderingsordning

1. De øvre og de nedre vurderingstersklene angitt i vedlegg II avsnitt A skal gjelde for svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen og karbonmonoksid.

Hver sone og tettbebyggelse skal klassifiseres ut fra disse vurderingstersklene.

2. Klassifiseringen nevnt i nr. 1 skal gjennomgås minst hvert femte år etter framgangsmåten fastsatt i vedlegg II avsnitt B.

Klassifikasjonene skal gjennomgås oftere dersom det oppstår vesentlige endringer i virksomheter som er relevante for omgivelsesluftens konsentrasjon av svoveldioksid, nitrogendioksid eller, der det er relevant, nitrogenoksider, partikler (PM₁₀, PM_{2,5}), bly, benzen eller karbonmonoksid.

Artikkel 6

Vurderingskriterier

1. Medlemsstatene skal vurdere kvaliteten på omgivelsesluft med hensyn til de forurensende stoffene nevnt i artikkel 5 i alle sine soner og tettbebyggelser, i samsvar med kriteriene fastsatt i nr. 2-4 i denne artikkel og i vedlegg III.

2. I alle soner og tettbebyggelser der nivået av forurensende stoffer nevnt i nr. 1 overskrider den øvre vurderingsterskelen som er fastsatt for de forurensende stoffene, skal faste målinger anvendes ved vurderingen av kvaliteten på omgivelsesluft. De faste målingene kan utfylles med modellberegninger og/eller veiledende målinger for å gi tilstrekkelige opplysninger om den geografiske fordelingen av luftkvaliteten.

3. I alle soner og tettbebyggelser der nivået av forurensende stoffer nevnt i nr. 1 ligger under den øvre vurderingsterskelen som er fastsatt for de forurensende stoffene, skal en kombinasjon av faste målinger og modellberegninger og/eller veiledende målinger anvendes ved vurderingen av kvaliteten på omgivelsesluften.

4. I alle soner og tettbebyggelser der nivået av forurensende stoffer nevnt i nr. 1 ligger under den nedre vurderingsterskelen som er fastsatt for de forurensende stoffene, skal modellberegninger eller metoder for objektive anslag eller begge deler være tilstrekkelig for å vurdere kvaliteten på omgivelsesluften.

5. I tillegg til vurderingene nevnt i nr. 2-4 skal det foretas målinger på bakgrunnsstasjoner i landdistrikter som ikke ligger i nærheten av større luftforurensningskilder, med sikte på å frambringe, som et minstekrav, opplysninger om den samlede massekonsentrasjonen og konsentrasjonenes kjemiske sammensetning med hensyn til fine partikler (PM_{2,5}) som et årgjennomsnitt, og disse målingene skal foretas i samsvar med følgende kriterier:

- det opprettes ett prøvetakingspunkt per 100 000 km²,
- hver medlemsstat skal opprette minst én målestasjon, eller de kan etter avtale med tilstøtende medlemsstater sette opp en eller flere felles målestasjoner, som dekker de relevante nabosonene, for å oppnå den nødvendige romlige oppløsningen,

- c) når det er hensiktsmessig, skal overvåkingen samordnes med overvåkingsstrategien og måleprogrammet til samarbeidsprogrammet for overvåking og vurdering av langtransporterte luftforurensende stoffer i Europa (EMEP),
- d) avsnitt A og C i vedlegg I får anvendelse i forbindelse med datakvalitetsmålingene for måling av massekonsentrasjonen, og vedlegg IV får anvendelse i sin helhet.

Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de måle metodene som anvendes til måling av den kjemiske sammensetningen av fine partikler (PM_{2,5}).

Artikkel 7

Prøvetakingspunkter

1. Plasseringen av prøvetakingspunkter for måling av svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀, PM_{2,5}), bly, benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluft skal fastsettes i samsvar med kriteriene i vedlegg III.
2. I hver sone eller tettbebyggelse der faste målinger er eneste informasjonskilde for å vurdere luftkvaliteten, skal antall prøvetakingspunkter for hvert relevante forurensende stoff ikke være mindre enn minstekravet til antall prøvetakingspunkter angitt i vedlegg V avsnitt A.
3. For soner og tettbebyggelser der opplysninger fra prøvetakingspunkter for faste målinger utfylles med opplysninger fra modellberegning og/eller veiledende måling, kan det samlede antall prøvetakingspunkter angitt i vedlegg V avsnitt A reduseres med inntil 50 %, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
 - a) De utfyllende metodene gir tilstrekkelige opplysninger for vurderingen av luftkvalitet med hensyn til grenseverdier eller alarmterskler, samt hensiktsmessige opplysninger til offentligheten,
 - b) antall prøvetakingspunkter som skal opprettes, og den romlige oppløsningen for andre teknikker er tilstrekkelig til at konsentrasjonen av det relevante forurensende stoffet kan fastsettes i samsvar med datakvalitetsmålingene angitt i vedlegg I avsnitt A, og fører til vurderingsresultater som oppfyller kriteriene angitt i vedlegg I avsnitt B.

Det skal tas hensyn til resultatene av modellberegning og/eller veiledende måling ved vurderingen av luftkvaliteten med hensyn til grenseverdiene.

4. Medlemsstatenes anvendelse av kriteriene for valg av prøvetakingspunkter skal overvåkes av Kommisjonen med sikte på å fremme en ensartet anvendelse av disse kriteriene i hele Den europeiske union.

Artikkel 8

Referansemeter for måling

1. Medlemsstatene skal anvende de referansemeterne og kriteriene for måling som er angitt i vedlegg VI avsnitt A og C.

2. Andre måle metoder kan anvendes på de vilkårene som er fastsatt i vedlegg VI avsnitt B.

AVSNITT 2

Vurdering av kvaliteten på omgivelsesluft med hensyn til ozon

Artikkel 9

Vurderingskriterier

1. Dersom ozonkonsentrasjonene i en sone eller tettbebyggelse har oversteget de langsiktige målingene angitt i vedlegg VII avsnitt C i et hvilket som helst år i den foregående femårige måleperioden, skal det foretas faste målinger.
2. Dersom det foreligger data for færre enn fem år, kan medlemsstatene for å fastslå om de langsiktige målingene nevnt i nr. 1 er oversteget i løpet av disse fem årene, kombinere resultatene fra kortvarige målekampanjer som utføres når og der nivåene antas å være høyest, med resultatene fra utslippsfortegnelser og modellberegninger.

Artikkel 10

Prøvetakingspunkter

1. Plasseringen av prøvetakingspunkter for måling av ozon skal fastsettes i samsvar med kriteriene i vedlegg VIII.
2. Antall prøvetakingspunkter for faste målinger av ozon i hver sone eller tettbebyggelse der målingen er eneste informasjonskilde for å vurdere luftkvaliteten, skal ikke være mindre enn minstekravet til antall prøvetakingspunkter angitt i vedlegg IX avsnitt A.
3. For soner og tettbebyggelser der opplysninger fra prøvetakingspunkter for faste målinger utfylles med opplysninger fra modellberegning og/eller veiledende måling, kan antall prøvetakingspunkter angitt i vedlegg IX avsnitt A reduseres, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
 - a) de utfyllende metodene gir tilstrekkelige opplysninger for å vurdere luftkvaliteten med hensyn til målverdier, langsiktige mål, informasjons- og alarmterskler,
 - b) antall prøvetakingspunkter som skal opprettes, og den romlige oppløsningen for andre metoder er tilstrekkelig til at konsentrasjonen av ozon kan fastsettes i samsvar med datakvalitetsmålingene angitt i vedlegg I avsnitt A, og fører til vurderingsresultater som oppfyller kriteriene angitt i vedlegg I avsnitt B,
 - c) antall prøvetakingspunkter i hver sone eller tettbebyggelse utgjør minst ett prøvetakingspunkt per to millioner innbyggere eller ett prøvetakingspunkt per 50 000 km², alt etter hvilken av disse metodene som gir størst antall prøvetakingspunkter, men det skal ikke være mindre enn ett prøvetakingspunkt i hver sone eller tettbebyggelse,

d) nitrogendioksid måles ved alle gjenstående prøvetakingspunkter unntatt på bakgrunnsstasjoner i landdistrikter som nevnt i vedlegg VIII avsnitt A.

Det skal tas hensyn til resultatene av modellberegning og/eller veiledende måling ved vurderingen av luftkvaliteten med hensyn til målverdiene.

4. Nitrogendioksid skal måles ved minst 50 % av de ozonprøvetakingspunktene som kreves i henhold til vedlegg IX avsnitt A. Disse målingene skal foretas kontinuerlig, unntatt på bakgrunnsstasjoner i landdistrikter som nevnt i vedlegg VIII avsnitt A, der andre målemetoder kan anvendes.

5. I soner og tettbebyggelser der det i løpet av hvert av de foregående fem årene med målinger er funnet konsentrasjoner som ligger under de langsiktige målene, skal antall prøvetakingspunkter for faste målinger fastsettes i samsvar med vedlegg IX avsnitt B.

6. Hver medlemsstat skal sikre at minst ett prøvetakingspunkt er opprettet og i drift på sitt territorium for å frambringe opplysninger om konsentrasjoner av de ozondannende stoffene oppført i vedlegg X. Hver medlemsstat skal velge antallet og plasseringen av stasjoner der ozondannende stoffer skal måles, idet det tas hensyn til de målene og metodene som er fastsatt i vedlegg X.

Artikkel 11

Referansemetoder for måling

1. Medlemsstatene skal anvende referansemetoden for ozonmåling som er angitt i vedlegg VI avsnitt A nr. 8. Andre målemetoder kan anvendes på de vilkårene som er fastsatt i vedlegg VI avsnitt B.

2. Hver medlemsstat skal underrette Kommisjonen om de metodene den anvender ved prøvetaking og måling av flyktige organiske forbindelser som angis i vedlegg X.

KAPITTEL III

STYRING AV KVALITETEN PÅ OMGIVELSESLUFT

Artikkel 12

Krav når nivåene er lavere enn grenseverdiene

I soner og tettbebyggelser der nivåene av svoveldioksid, nitrogendioksid, PM₁₀, PM_{2,5}, bly, benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluften er lavere enn de respektive grenseverdiene angitt i vedlegg XI og XIV, skal medlemsstatene holde nivåene av disse forurensende stoffene under grenseverdiene og bestrebe seg på å bevare den beste kvaliteten på omgivelsesluft, hvilket er forenlig med en bærekraftig utvikling.

Artikkel 13

Grenseverdier og alarmterskler for vern av menneskers helse

1. Medlemsstatene skal i alle sine soner og tettbebyggelser sikre at nivåene av svoveldioksid, PM₁₀, bly og karbonmonoksid

i omgivelsesluft ikke overskrider grenseverdiene fastsatt i vedlegg XI.

Når det gjelder nitrogendioksid og benzen, kan grenseverdiene angitt i vedlegg XI ikke overskrides fra de tidspunktene som angis der.

Det skal vurderes hvorvidt disse kravene er oppfylt i samsvar med vedlegg III.

Marginene for tillatt overskridelse fastsatt i vedlegg XI får anvendelse i samsvar med artikkel 22 nr. 3 og artikkel 23 nr. 1.

2. Alarmtersklene for konsentrasjoner av svoveldioksid og nitrogendioksid i omgivelsesluft skal være som fastsatt i vedlegg XII avsnitt A.

Artikkel 14

Kritiske nivåer

1. Medlemsstatene skal sikre at de kritiske nivåene angitt i vedlegg XIII ikke overskrides, som vurdert i samsvar med vurderingen i vedlegg III avsnitt A.

2. Når faste målinger er eneste informasjonskilde for vurdering av luftkvalitet, skal antall prøvetakingspunkter ikke være under det minste antallet som er angitt i vedlegg V avsnitt C. Når disse opplysningene utfylles med veiledende målinger eller modellberegning, kan det minste antallet prøvetakingspunkter reduseres med inntil 50 %, forutsatt at de vurderte konsentrasjonene av det relevante forurensende stoffet kan fastslås i samsvar med datakvalitetsmålene angitt i vedlegg I avsnitt A.

Artikkel 15

Nasjonalt mål for reduksjon av eksponering for PM_{2,5} for å verne menneskers helse

1. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak som ikke medfører uforholdsmessig store kostnader, for å redusere eksponeringen for PM_{2,5} med sikte på å nå det nasjonale målet for eksponeringsreduksjon fastsatt i vedlegg XIV avsnitt B innen det året som angis der.

2. Medlemsstatene skal sikre at indikatoren for gjennomsnittlig eksponering for år 2015, som fastsettes i samsvar med vedlegg XIV avsnitt A, ikke overskrider forpliktelsen med hensyn til eksponeringskonsentrasjonen fastsatt i vedleggets avsnitt C.

3. Indikatoren for gjennomsnittlig eksponering for PM_{2,5} skal vurderes i samsvar med vedlegg XIV avsnitt A.

4. Hver medlemsstat skal i samsvar med vedlegg III sikre at fordelingen og antall prøvetakingspunkter som indikatoren for gjennomsnittlig eksponering for PM_{2,5} er fastsatt på grunnlag av, i tilstrekkelig grad gjenspeiler den eksponeringen befolkningen i sin helhet er utsatt for. Antall prøvetakingspunkter skal ikke være mindre enn antallet som følger av anvendelsen av vedlegg V avsnitt B.

*Artikkel 16***Målverdi og grenseverdi for PM_{2,5} for vern av menneskers helse**

1. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak som ikke medfører uforholdsmessig store kostnader, for å sikre at konsentrasjoner av PM_{2,5} i omgivelsesluft ikke overskrider målverdien fastsatt i vedlegg XIV avsnitt D fra det tidspunktet som angis der.
2. Medlemsstatene skal sikre at konsentrasjoner av PM_{2,5} i omgivelsesluft ikke overskrider grenseverdien fastsatt i vedlegg XIV avsnitt E i sine soner eller tettbebyggelser fra det tidspunktet som angis der. Det skal vurderes hvorvidt disse kravene er oppfylt i samsvar med vedlegg III.
3. Marginen for tillatt overskridelse fastsatt i vedlegg XIV avsnitt E får anvendelse i samsvar med artikkel 23 nr. 1.

*Artikkel 17***Krav i soner og tettbebyggelser der ozonkonsentrasjonene overskrider målverdiene og de langsiktige målene**

1. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak som ikke medfører uforholdsmessig store kostnader, for å sikre at målverdiene og de langsiktige målene nås.
2. For soner og tettbebyggelser der en målverdi overskrides, skal medlemsstatene sikre at programmet som utarbeides i henhold til artikkel 6 i direktiv 2001/81/EF og, dersom det er hensiktsmessig, en luftkvalitetsplan, gjennomføres for å nå målverdiene, unntatt der dette ikke kan oppnås gjennom tiltak som ikke medfører uforholdsmessig store kostnader, fra det tidspunktet som angis i avsnitt B i vedlegg VII til dette direktiv.
3. For soner og tettbebyggelser der nivåene av ozon i omgivelsesluften er høyere enn de langsiktige målene, men lavere enn eller lik målverdiene, skal medlemsstatene utforme og gjennomføre kostnadseffektive tiltak med sikte på å nå de langsiktige målene. Disse tiltakene skal som et minstekrav være i samsvar med alle luftkvalitetsplaner og programmet nevnt i nr. 2.

*Artikkel 18***Krav i soner og tettbebyggelser der ozonkonsentrasjonene oppfyller de langsiktige målene**

I den grad faktorer som ozonforurensningens grenseoverskridende art og de meteorologiske forholdene tillater det, skal medlemsstatene opprettholde ozonnivåene i de sonene og tettbebyggelsene der de ligger under de langsiktige målene, og gjennom tiltak som står i rimelig forhold til målene, skal de bevare den beste omgivelsesluftkvaliteten som er forenlig med en bærekraftig utvikling og et høyt nivå for vern av miljøet og menneskers helse.

*Artikkel 19***Tiltak som kreves dersom informasjons- eller alarmterskelen overskrides**

Dersom informasjonsterskelen angitt i vedlegg XII eller en av alarmtersklene i nevnte vedlegg overskrides, skal medlemsstatene treffe nødvendige tiltak for å underrette offentligheten gjennom radio, fjernsyn, aviser eller Internett.

Medlemsstatene skal også oversende Kommisjonen foreløpige opplysninger om registrerte nivåer og om varigheten av tidsrommene der alarmterskelen eller informasjonsterskelen ble overskredet.

*Artikkel 20***Bidrag fra naturlige kilder**

1. Medlemsstatene skal for et gitt år oversende Kommisjonen lister over soner og tettbebyggelser der overskridelser av grenseverdier for et gitt forurensende stoff kan tilskrives naturlige kilder. Medlemsstatene skal framlegge opplysninger om konsentrasjoner og kilder samt dokumentasjon som godtgjør at overskridelsene kan tilskrives naturlige kilder.
2. Dersom Kommisjonen er blitt underrettet om en overskridelse som kan tilskrives naturlige kilder i samsvar med nr. 1, skal denne overskridelsen ikke anses som en overskridelse i henhold til dette direktiv.
3. Kommisjonen skal innen 11. juni 2010 offentliggjøre retningslinjer for påvisning og fradrag av overskridelser som kan tilskrives naturlige kilder.

*Artikkel 21***Overskridelser som følge av strøing av sand og salt på veier om vinteren**

1. Medlemsstatene kan utpeke soner eller tettbebyggelser der grenseverdier for PM₁₀ overskrides i omgivelsesluften på grunn av oppvirvling av partikler som følge av strøing av sand og salt på veier om vinteren.
2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen en liste over slike soner eller tettbebyggelser sammen med opplysninger om konsentrasjoner av og kilder til PM₁₀ som finnes i dem.
3. Når medlemsstatene underretter Kommisjonen i samsvar med artikkel 27, skal de framlegge nødvendig dokumentasjon for å godtgjøre at eventuelle overskridelser skyldes oppvirvlede partikler og at rimelige tiltak er truffet for å redusere konsentrasjonene.
4. Uten at det berører anvendelsen av artikkel 20, skal medlemsstatene i de sonene og tettbebyggelsene som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, opprette luftkvalitetsplaner i henhold til artikkel 23 bare dersom overskridelsene kan tilskrives andre PM₁₀-kilder enn strøing av sand eller salt på veier om vinteren.

5. Kommissjonen skal innen 11. juni 2010 offentliggjøre retningslinjer for fastsettelse av bidrag som skyldes oppvirvling av partikler som følge av strøing av sand eller salt på veier om vinteren.

Artikkel 22

Forlengelse av frister for å oppfylle kravene og unntak fra forpliktelsen til å anvende visse grenseverdier

1. Dersom det i en gitt sone eller tettbebyggelse ikke er mulig å overholde grenseverdiene for nitroendioksid eller benzen innen fristene angitt i vedlegg XI, kan en medlemsstat forlenge fristene med høyst fem år for den berørte sonen eller tettbebyggelsen, forutsatt at det opprettes en luftkvalitetsplan i samsvar med artikkel 23 for den sonen eller tettbebyggelsen forlengelsen skal gjelde for; en slik luftkvalitetsplan skal utfylles med opplysningene angitt i vedlegg XV avsnitt B om de berørte forurensende stoffene, og den skal vise hvordan grenseverdiene skal oppnås innen den nye fristen.

2. Dersom det i en gitt sone eller tettbebyggelse ikke er mulig å overholde grenseverdiene for PM₁₀ som angitt i vedlegg XI på grunn av stedsspesifikke spredningsegenskaper, ugunstige klimaforhold eller grenseoverskridende bidrag, skal medlemsstaten fritas fra forpliktelsen til å anvende disse grenseverdiene til 11. juni 2011, forutsatt at vilkårene fastsatt i nr. 1 er oppfylt og at medlemsstaten viser at alle hensiktsmessige tiltak er truffet på nasjonalt, regionalt og lokalt plan for å overholde fristene.

3. Når en medlemsstat anvender nr. 1 eller 2, skal den sikre at grenseverdien for hvert forurensende stoff ikke overskrides med mer enn den største marginen for tillatt overskridelse som er angitt i vedlegg XI for hvert av de berørte forurensende stoffene.

4. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen i tilfeller der de anser at nr. 1 eller 2 får anvendelse, og de skal oversende luftkvalitetsplanen nevnt i nr. 1, herunder alle relevante opplysninger som er nødvendige for at Kommissjonen skal kunne vurdere om de relevante vilkårene er oppfylt. Ved vurderingen skal Kommissjonen ta hensyn til beregnede virkninger på kvaliteten på omgivelsesluft i medlemsstatene, nå og i framtiden, av tiltak som er truffet av medlemsstatene, samt beregnede virkninger på kvaliteten på omgivelsesluft av nåværende fellesskapstiltak og planlagte fellesskapstiltak som skal foreslås av Kommissjonen.

Dersom Kommissjonen ikke har gjort innsigelse innen ni måneder etter at denne underretningen ble mottatt, skal de relevante vilkårene for anvendelse av nr. 1 eller 2 anses som oppfylt.

Dersom det gjøres innsigelse, kan Kommissjonen kreve at medlemsstatene tilpasser sine luftkvalitetsplaner eller framlegger nye.

KAPITELL IV

PLANER

Artikkel 23

Luftkvalitetsplaner

1. Dersom nivået av forurensende stoffer i omgivelsesluft i visse soner eller tettbebyggelser overskrider en grenseverdi eller målverdi, samt i hvert tilfelle en eventuell relevant margin for tillatt overskridelse, skal medlemsstatene sikre at luftkvalitetsplaner opprettes for disse sonene og tettbebyggelsene med sikte på å oppnå den grenseverdien eller målverdien som angis i vedlegg XI og XIV.

Dersom disse grenseverdiene overskrides etter at fristen for å oppfylle kravene er utløpt, skal luftkvalitetsplaner omfatte hensiktsmessige tiltak slik at overskridelsesperioden blir kortest mulig. Luftkvalitetsplanene kan i tillegg omfatte særlige tiltak med sikte på å verne følsomme befolkningsgrupper, herunder barn.

Disse luftkvalitetsplanene skal som et minstekrav inneholde opplysningene angitt i vedlegg XV avsnitt A og kan omfatte tiltak i henhold til artikkel 24. Planene skal umiddelbart formidles til Kommissjonen, men senest to år etter utgangen av det året den første overskridelsen ble fastslått.

Dersom luftkvalitetsplaner må utarbeides eller gjennomføres for flere forurensende stoffer, skal medlemsstatene ved behov utarbeide og gjennomføre integrerte luftkvalitetsplaner som omfatter alle berørte forurensende stoffer.

2. Medlemsstatene skal i det omfang det er mulig, sikre samsvar med andre planer som kreves i henhold til direktiv 2001/80/EF, direktiv 2001/81/EF eller direktiv 2002/49/EF, for å nå de relevante miljømålene.

Artikkel 24

Kortsiktige handlingsplaner

1. Dersom det i en gitt sone eller tettbebyggelse er fare for at nivåene for forurensende stoffer vil overskride en eller flere av alarmtersklene angitt i vedlegg XII, skal medlemsstatene utarbeide handlingsplaner som angir hvilke tiltak som skal treffes på kort sikt for å redusere risikoen for eller varigheten av en slik overskridelse. Når risikoen gjelder en eller flere grenseverdier eller målverdier angitt i vedlegg VII, XI og XIV, kan medlemsstatene når det er hensiktsmessig, utarbeide slike kortsiktige handlingsplaner.

Dersom det imidlertid er fare for at alarmterskelen for ozon angitt i vedlegg XII avsnitt B overskrides, skal medlemsstatene bare utarbeide slike kortsiktige handlingsplaner når de anser at det med hensyn til nasjonale geografiske, meteorologiske og økonomiske forhold, finnes gode muligheter for å redusere risikoen for, varigheten av eller alvorlighetsgraden til en slik overskridelse. Ved utarbeidingen av slike kortsiktige handlingsplaner skal medlemsstatene ta hensyn til vedtak 2004/279/EF.

2. Den kortsiktige handlingsplanen nevnt i nr. 1 kan, avhengig av omstendighetene i det enkelte tilfelle, omfatte effektive tiltak for å begrense og ved behov midlertidig stanse aktiviteter som bidrar til risikoen for at de respektive grenseverdiene eller målverdiene overskrides. Handlingsplanene kan omfatte tiltak i forbindelse med motorvogntrafikk, byggearbeid, skip ved kai, og bruk av industrianlegg eller industriprodukter samt oppvarming av boliger. Særlige tiltak med sikte på å beskytte følsomme befolkningsgrupper, herunder barn, kan også vurderes innenfor rammen av disse planene.

3. Når medlemsstatene har utarbeidet en kortsiktig handlingsplan, skal de gjøre både resultatene av forundersøkelsene og innholdet i særlige kortsiktige handlingsplaner, samt opplysninger om gjennomføringen av slike planer, tilgjengelige for offentligheten og relevante organisasjoner som miljøvernorganisasjoner, forbrukerorganisasjoner, organisasjoner som ivaretar interessene til følsomme befolkningsgrupper, andre relevante helseorganisasjoner og de relevante næringslivsorganisasjonene.

4. For første gang senest 11. juni 2010 og deretter med regelmessige mellomrom skal Kommisjonen offentliggjøre eksempler på beste praksis for utarbeiding av kortsiktige handlingsplaner, herunder eksempler på beste praksis for vern av følsomme befolkningsgrupper, herunder barn.

Artikkel 25

Grenseoverskridende luftforurensning

1. Dersom en alarmterskel, en grenseverdi eller en målverdi samt en eventuell relevant margin for tillatt overskridelse eller et eventuelt langsiktig mål overskrides som følge av grensekryssende transport av luftforurensende stoffer eller deres forløpere, skal de berørte medlemsstater samarbeide og ved behov utarbeide felles tiltak som utarbeiding av felles eller samordnede luftkvalitetsplaner i henhold til artikkel 23 for å fjerne slike overskridelser gjennom anvendelse av egnede tiltak, som står i et rimelig forhold til målet.

2. Kommisjonen skal inviteres til å delta og bistå i ethvert samarbeid nevnt i nr. 1. Ved behov skal Kommisjonen, idet den tar hensyn til rapportene utarbeidet i henhold til artikkel 9 i direktiv 2001/81/EF, vurdere om det bør treffes ytterligere tiltak på fellesskapsplan for å redusere utslipp av ozondannende stoffer som forårsaker grenseoverskridende forurensning.

3. Medlemsstatene skal, eventuelt i samsvar med artikkel 24, utarbeide og gjennomføre felles kortsiktige handlingsplaner som omfatter nabosoner i andre medlemsstater. Medlemsstatene skal sikre at nabosoner i andre medlemsstater som har utviklet kortsiktige handlingsplaner, mottar alle relevante opplysninger.

4. Dersom informasjonsterskelen eller alarmterskler overskrides i soner eller tettbebyggelser i nærheten av

nasjonale grenser, skal opplysninger snarest mulig oversendes til vedkommende myndigheter i de berørte nabomedlemsstater. Opplysningene skal også gjøres tilgjengelige for offentligheten.

5. I forbindelse med utarbeidingen av planer i henhold til nr. 1 og 3 og når offentligheten underrettes i henhold til nr. 4, skal medlemsstatene når det er hensiktsmessig, søke å inngå samarbeid med tredjestater, og særlig med søkerstater.

KAPITTEL V

OPPLYSNINGER OG RAPPORTERING

Artikkel 26

Opplysninger til offentligheten

1. Medlemsstatene skal sikre at offentligheten og relevante organisasjoner som miljøvernorganisasjoner, forbrukerorganisasjoner, organisasjoner som ivaretar interessene til følsomme befolkningsgrupper, andre relevante helseorganisasjoner og de relevante næringslivsorganisasjonene i god tid får tilstrekkelige opplysninger om følgende:

- Kvaliteten på omgivelsesluft i samsvar med vedlegg XVI,
- eventuelle beslutninger om forlenget frist i henhold til artikkel 22 nr. 1,
- eventuelle unntak i henhold til artikkel 22 nr. 2,
- luftkvalitetsplaner i henhold til artikkel 22 nr. 1 og artikkel 23 samt programmer nevnt i artikkel 17 nr. 2.

Disse opplysningene skal gjøres tilgjengelige vederlagsfritt gjennom lett tilgjengelige medier, herunder Internett eller andre egnede telekommunikasjonsmidler, og de skal ta hensyn til bestemmelsene i direktiv 2007/2/EF.

2. Medlemsstatene skal offentliggjøre årsrapporter om alle forurensende stoffer som omfattes av dette direktiv.

Årsrapportene skal inneholde en sammenfattet redegjørelse for nivåene som overskrider grenseverdier, målverdier, langsiktige mål, informasjonsterskler og alarmterskler for de relevante tidsrommene for gjennomsnittsberegning. Disse opplysningene skal kombineres med en sammenfattet vurdering av virkningene av overskridelsene. Rapportene kan når det er hensiktsmessig, inneholde ytterligere opplysninger og vurderinger av skogvern samt opplysninger om andre forurensende stoffer som dette direktiv omfatter overvåkingsbestemmelser om, for eksempel utvalgte ikke-regulerte ozondannende stoffer oppført i vedlegg X avsnitt B.

3. Medlemsstatene skal underrette offentligheten om hvilken vedkommende myndighet eller hvilket vedkommende organ som er utpekt for å utføre oppgavene nevnt i artikkel 3.

Artikkel 27

Oversending av opplysninger og rapportering

1. Medlemsstatene skal sikre at opplysninger om kvaliteten på omgivelsesluft gjøres tilgjengelig for Kommisjonen innen den fristen som er fastsatt i gjennomføringsbestemmelsene nevnt i artikkel 28 nr. 2.

2. For det særlige formål å vurdere om grenseverdier og kritiske nivåer er oppfylt samt at målverdier oppnås, skal slike opplysninger under alle omstendigheter gjøres tilgjengelige for Kommisjonen senest ni måneder etter utgangen av hvert år, og de skal omfatte:

- a) De endringene som er gjort i listen i løpet av det gjeldende året, og avgrensningen av soner og tettbebyggelser som fastsatt i henhold til artikkel 4, som er gjort gjeldende år, og avgrensningen av soner og tettbebyggelser som fastsatt i henhold til artikkel 4,
- b) listen over soner og tettbebyggelser der nivåene av en eller flere forurensende stoffer er høyere enn grenseverdiene, herunder eventuelt marginen for tillatt overskridelse, eller høyere enn målverdier eller kritiske nivåer; og for disse sonene og tettbebyggelsene:
 - i) observerte nivåer og, når det er relevant, datoer og tidsrom for når nivåene ble observert,
 - ii) når det er hensiktsmessig, en vurdering av bidragene fra naturlige kilder og fra oppvirvling av partikler som følge av strøing av sand og salt på veier om vinteren, til de vurderte nivåene som er oppgitt til Kommisjonen i henhold til artikkel 20 og 21.

3. Nr. 1 og 2 får anvendelse på opplysninger som innsamles fra begynnelsen av det andre kalenderåret etter ikrafttreddelsen av gjennomføringstiltakene nevnt i artikkel 28 nr. 2.

Artikkel 28

Gjennomføringstiltak

1. Tiltak som er utformet for å endre ikke-vesentlige deler av dette direktiv, det vil si vedlegg I-VI, vedlegg VIII-X og vedlegg XV, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 29 nr. 3.

Endringene kan imidlertid ikke direkte eller indirekte innebære en endring av følgende:

- a) Grenseverdiene, målene for eksponeringsreduksjon, de kritiske nivåene, målverdiene, informasjons- eller alarmtersklene eller de langsiktige målene som er angitt i vedlegg VII og vedlegg XI-XIV,
- b) fristene for å oppnå samsvar med noen av parametrene nevnt i bokstav a).

2. Kommisjonen skal i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite fastsatt i artikkel 29 nr. 2 fastsette hvilke tilleggsopplysninger som skal gjøres tilgjengelige av medlemsstatene i henhold til artikkel 27, samt innen hvilke frister opplysningene skal meddeles.

Kommisjonen skal i samsvar med framgangsmåten med forskriftskomite fastsatt i artikkel 29 nr. 2 også fastsette hvordan rapporteringen av data og den gjensidige utvekslingen av opplysninger og data fra nettverk og enkeltstasjoner som måler forurensning i omgivelsesluft i medlemsstatene, kan gjøres mer effektiv.

3. Kommisjonen skal utarbeide retningslinjer for avtaler om opprettelse av felles målestasjoner som nevnt i artikkel 6 nr. 5.

4. Kommisjonen skal offentliggjøre retningslinjer for påvisning av likeverdighet som nevnt i vedlegg VI avsnitt B.

KAPITTEL VI

KOMITÉBESTEMMELSER, OVERGANGSBESTEMMELSER OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 29

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av en komité kalt «Luftkvalitetskomiteen».

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 30

Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette bestemmelser om de sanksjonene som får anvendelse på overtredelser av de nasjonale bestemmelsene som vedtas i henhold til dette direktiv, og de skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at bestemmelsene blir gjennomført. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

Artikkel 31

Oppheving og overgangsbestemmelser

1. Direktiv 96/62/EF, 1999/30/EF, 2000/69/EF og 2002/3/EF oppheves med virkning fra 11. juni 2010, uten at det berører andre medlemsstaters forpliktelser med hensyn til frister for gjennomføring eller anvendelse av nevnte direktiver.

Fra 11. juni 2008 får imidlertid følgende anvendelse:

a) Direktiv 96/62/EF artikkel 12 nr. 1 skal lyde:

«1. Nærmere regler for oversending av de opplysningene som skal framlegges i henhold til artikkel 11, skal vedtas i samsvar med framgangsmåten nevnt i nr. 3.»

b) i direktiv 1999/30/EF utgår artikkel 7 nr. 7, vedlegg VIII punkt I fotnote 1 og vedlegg IX punkt VI,

c) i direktiv 2000/69/EF utgår artikkel 5 nr. 7 og vedlegg VII punkt III,

d) i direktiv 2002/3/EF utgår artikkel 9 nr. 5 og vedlegg VIII punkt II.

2. Uten hensyn til nr. 1 første ledd får følgende artikler fortsatt anvendelse:

- a) Artikkel 5 i direktiv 96/62/EF til 31. desember 2010,
- b) artikkel 11 nr. 1 i direktiv 96/62/EF og artikkel 10 nr. 1-3 i direktiv 2002/3/EF til utgangen av det andre kalenderåret etter at gjennomføringstiltakene nevnt i artikkel 28 nr. 2 i dette direktiv trer i kraft,
- c) artikkel 9 nr. 3 og 4 i direktiv 1999/30/EF til 31. desember 2009.

3. Henvisninger til de opphevede direktivene skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg XVII.

4. Vedtak 97/101/EF oppheves med virkning fra utgangen av det andre kalenderåret etter at gjennomføringstiltakene nevnt i artikkel 28 nr. 2 i dette direktiv trer i kraft.

Artikkel 7 tredje, fjerde og femte strekpunkt i vedtak 97/101/EF oppheves imidlertid med virkning fra 11. juni 2008.

Artikkel 32

Gjennomgåelse

1. I 2013 skal Kommisjonen gjennomgå bestemmelsene om $PM_{2,5}$ og ved behov andre forurensende stoffer, og den skal framlegge et forslag for Europaparlamentet og Rådet.

Når det gjelder $PM_{2,5}$, skal gjennomgåelsen foretas med sikte på å fastsette en rettslig bindende nasjonal forpliktelse med hensyn til eksponeringsreduksjon for å erstatte det nasjonale målet for eksponeringsreduksjon og å gjennomgå forpliktelsen med hensyn til eksponeringskonsentrasjon fastsatt i artikkel 15, idet det tas hensyn til blant annet følgende:

- De seneste vitenskapelige opplysningene fra WHO og andre relevante organisasjoner,
- luftkvalitetssituasjonen i medlemsstatene og muligheten for reduksjon,
- gjennomgåelsen av direktiv 2001/81/EF,
- de framskrittene som er gjort med hensyn til gjennomføringen av fellesskapstiltak for å redusere luftforurensende stoffer.

2. Kommisjonen skal ta hensyn til muligheten for å innføre en mer ambisjøs grenseverdi for $PM_{2,5}$, vurdere den veiledende grenseverdien for $PM_{2,5}$ i andre fase og overveie om den skal bekrefte eller endres.

3. Som ledd i gjennomgåelsen skal Kommisjonen også utarbeide en rapport om erfaringene med og nødvendigheten av å overvåke PM_{10} og $PM_{2,5}$, idet den tar hensyn til de tekniske framskrittene med automatiske måleteknikker. Ved behov skal nye referansemetoder for måling av PM_{10} og $PM_{2,5}$ foreslås.

Artikkel 33

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 11. juni 2010 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse lover og forskrifter.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen skal fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal imidlertid sikre at det senest 1. januar 2009 er opprettet et tilstrekkelig antall bybakgrunnsstasjoner for måling av $PM_{2,5}$ for å beregne indikatoren for gjennomsnittlig eksponering i samsvar med vedlegg V avsnitt B, slik at tidsplanen og vilkårene angitt i vedlegg XIV avsnitt A overholdes.

3. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 34

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 35

Mottakere

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 21. mai 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

J. LENARČIČ

Formann

VEDLEGG I

DATAKVALITETSMÅL

A. Datakvalitetsmål for vurdering av kvaliteten på omgivelsesluft

	Svoveldioksid, nitrogendioksid, nitrogenoksider og karbonmonoksid	Benzen	Partikler (PM ₁₀ / PM _{2,5}) og bly	Ozon og dermed forbundet NO og NO ₂
Faste målinger ⁽¹⁾				
Usikkerhet	15 %	25 %	25 %	15 %
Minstekrav til dataregistrering	90 %	90 %	90 %	90 % om sommeren 75 % om vinteren
Minstekrav til tidsdekning				
— bybakgrunn og trafikk	—	35 % ⁽²⁾	—	—
— industriområder	—	90 %	—	—
Veiledende målinger				
Usikkerhet	25 %	30 %	50 %	30 %
Minstekrav til dataregistrering	90 %	90 %	90 %	90 %
Minstekrav til tidsdekning	14 % ⁽⁴⁾	14 % ⁽³⁾	14 % ⁽⁴⁾	> 10 % om sommeren
Usikkerhet ved modellberegning				
Timegjennomsnitt	50 %	—	—	50 %
Åttimersgjennomsnitt	50 %	—	—	50 %
Døgngjennomsnitt	50 %	—	ennå ikke fastsatt	—
Årsgjennomsnitt	30 %	50 %	50 %	—
Objektivt anslag				
Usikkerhet	75 %	100 %	100 %	75 %

⁽¹⁾ Medlemsstatene kan anvende stikkprøvemåling i stedet for kontinuerlig måling for benzen, bly og partikler dersom de kan godtgjøre for Kommissjonen at usikkerheten, herunder usikkerheten som skyldes stikkprøvemålingen, oppfyller kvalitetsmålet på 25 % og at tidsdekningen fortsatt er større enn minstekravet til tidsdekning for veiledende målinger. Stikkprøvene må fordeles jevnt over året for å unngå misvisende resultater. Usikkerheten som skyldes stikkprøvemålingen, kan fastsettes etter framgangsmåten fastsatt i ISO 11222 (2002) «Air Quality — Determination of the Uncertainty of the Time Average of Air Quality Measurements». Dersom stikkprøvemålinger anvendes for å vurdere kravene til grenseverdi for PM₁₀, bør 90,4-prosentilen (som skal være lavere enn eller lik 50 µg/m³) vurderes i stedet for antall overskridelser, som påvirkes sterkt av datadekningen.

⁽²⁾ Fordelt over året for å gi et representativt bilde av varierende klima- og trafikkforhold.

⁽³⁾ En dags stikkprøvemåling per uke, jevnt fordelt over året, eller åtte uker jevnt fordelt over året.

⁽⁴⁾ En stikkprøvemåling per uke, jevnt fordelt over året, eller åtte uker jevnt fordelt over året.

Usikkerheten (uttrykt ved et konfidensintervall på 95 %) ved metodene som benyttes ved vurderingen, vil bli vurdert i samsvar med prinsippene i CENs «Guide to the expression of uncertainty in measurement» (ENV 13005-1999), metodikken i standarden ISO 5725:1994 og veiledningen i CEN-rapporten «Air quality — Approach to uncertainty estimation for ambient air reference measurement methods» (CR 14377:2002E). Prosentsatsene for usikkerheten i tabellen ovenfor gjelder individuelle målinger beregnet som gjennomsnitt i det tidsrommet grenseverdien gjelder (eller målverdien når det gjelder ozon), med et konfidensintervall på 95 %. Usikkerheten knyttet til de faste målingene skal anses å gjelde i området som berøres av den relevante grenseverdien (eller målverdien når det gjelder ozon).

Usikkerheten ved modellberegning er definert som høyeste avvik mellom målte og beregnede konsentrasjonsnivåer for 90 % av individuelle overvåkingspunkter, i det tidsrommet grenseverdien gjelder (eller målverdien når det gjelder ozon), uten hensyn til hendelsenes rekkefølge. Usikkerheten ved modellberegning skal anses å gjelde i området som berøres av den relevante grenseverdien (eller målverdien når det gjelder ozon). De faste målingene som skal velges for å sammenligne med resultatene av modellberegningen, skal gi et representativt bilde av den målestokken som anvendes ved beregningen.

Usikkerheten ved teknikker for objektive anslag er definert som høyeste avvik mellom målte og beregnede konsentrasjonsnivåer i det tidsrommet grenseverdien gjelder (eller målverdien når det gjelder ozon), uten hensyn til hendelsenes rekkefølge.

Minstekravene til dataregistrering og tidsdekning omfatter ikke tap av data på grunn av regelmessig kalibrering eller normalt vedlikehold av instrumentene.

B. Resultater av vurderingen av luftkvaliteten

Følgende opplysninger skal sammenfattes for soner eller tettbebyggelser der andre kilder enn måling benyttes for å utfylle opplysningene fra målinger eller som eneste middel for å vurdere luftkvaliteten:

- En beskrivelse av de vurderingene som er foretatt,
- hvilke metoder som er benyttet, med henvisning til beskrivelser av metoden,
- kildene til dataene og opplysningene,
- en beskrivelse av resultatene, herunder usikkerhetsfaktorer og særlig en beskrivelse av omfanget av alle områder eller, når det er relevant, alle veilengder i en sone eller tettbebyggelse der konsentrasjonene overskrider en grenseverdi, målverdi eller et langsiktig mål, herunder en eventuell margin for tillatt overskridelse, og av alle områder der konsentrasjonene overskrider den øvre eller den nedre vurderingsterskelen,
- befolkningsgrupper som kan bli utsatt for nivåer som overskrider en grenseverdi for vern av menneskers helse.

C. Kvalitetssikring av vurderinger av kvaliteten på omgiveluft: datavalidering

1. For å sikre nøyaktige målinger og at datakvalitetsmålene fastsatt i avsnitt A oppfylles, skal vedkommende myndigheter og organer som er utpekt i henhold til artikkel 3, sørge for følgende:
 - At alle målinger som foretas i forbindelse med vurderingen av kvaliteten på omgiveluft i henhold til artikkel 6 og 9, kan spores i samsvar med kravene fastsatt i avsnitt 5.6.2.2 i ISO/IEC 17025:2005,
 - at institusjoner som driver nettverk og enkeltstasjoner, har et anerkjent system for kvalitetssikring og -kontroll som omfatter regelmessig vedlikehold for å sikre at måleutstyret er nøyaktig,
 - at det opprettes en framgangsmåte for kvalitetssikring og -kontroll av innsamling og rapportering av data, og at institusjoner som har fått denne oppgaven, deltar aktivt i de tilsvarende kvalitetssikringsprogrammene for Fellesskapet,
 - at de nasjonale laboratoriene, når de utpekes av vedkommende myndighet eller organ som er utpekt i henhold til artikkel 3, som deltar i sammenligninger innenfor Fellesskapet av forurensende stoffer som omfattes av dette direktiv, akkrediteres i henhold til EN/ISO 17025 senest i 2010 for referansemålingene nevnt i vedlegg VI. Disse laboratoriene skal delta i samordningen på medlemsstatenes territorium av fellesskapsprogrammene for kvalitetssikring som skal organiseres av Kommisjonen, og de skal på nasjonalt nivå samordne anvendelsen av referansemåling og påvisningen av likeverdighet for andre metoder enn referansemåling.
2. Alle data som rapporteres i henhold til artikkel 27, skal anses som validerte, unntatt data som er merket som midlertidige.

VEDLEGG II

Fastsettelse av krav for vurdering av konsentrasjoner av svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluft i en sone eller tettbebyggelse**A. Øvre og nedre vurderingsterskler**

Følgende øvre og nedre vurderingsterskler får anvendelse:

1. *Svoveldioksid*

	Vern av helsen	Vern av vegetasjonen
Øvre vurderingsterskel	60 % av døgngrenseverdien (75 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 3 ganger per kalenderår)	60 % av det kritiske vinternivået (12 µg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	40 % av døgngrenseverdien (50 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 3 ganger per kalenderår)	40 % av det kritiske vinternivået (8 µg/m ³)

2. *Nitrogendioksid og nitrogenoksider*

	Timegrenseverdi for vern av menneskers helse (NO ₂)	Årsgrenseverdi for vern av menneskers helse (NO ₂)	Det kritiske årsnivået for vern av vegetasjonen og naturlige økosystemer (NO _x)
Øvre vurderingsterskel	70 % av grenseverdien (140 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 18 ganger per kalenderår)	80 % av grenseverdien (32 µg/m ³)	80 % av det kritiske nivået (24 µg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	50 % av grenseverdien (100 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 18 ganger per kalenderår)	65 % av grenseverdien (26 µg/m ³)	65 % av det kritiske nivået (19,5 µg/m ³)

3. *Partikler (PM₁₀/PM_{2,5})*

	Døgngjennomsnitt PM ₁₀	Årsgjennomsnitt PM ₁₀	Årsgjennomsnitt PM _{2,5} ⁽¹⁾
Øvre vurderingsterskel	70 % av grenseverdien (35 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 35 ganger per kalenderår)	70 % av grenseverdien (28 µg/m ³)	70 % av grenseverdien (17 µg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	50 % av grenseverdien (25 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 35 ganger per kalenderår)	50 % av grenseverdien (20 µg/m ³)	50 % av grenseverdien (12 µg/m ³)

(1) Den øvre og den nedre vurderingsterskelen for PM_{2,5} gjelder ikke målinger for å vurdere om målet om eksponeringsreduksjon for PM_{2,5} er oppnådd med sikte på vern av menneskers helse.

4. *Bly*

	Årsgjennomsnitt
Øvre vurderingsterskel	70 % av grenseverdien (0,35 µg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	50 % av grenseverdien (0,25 µg/m ³)

5. *Benzen*

	Årsgjennomsnitt
Øvre vurderingsterskel	70 % av grenseverdien (3,5 µg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	40 % av grenseverdien (2 µg/m ³)

6. *Karbonmonoksid*

	Åttetimersgjennomsnitt
Øvre vurderingsterskel	70 % av grenseverdien (7 mg/m ³)
Nedre vurderingsterskel	50 % av grenseverdien (5 mg/m ³)

B. Fastsettelse av overskridelser av øvre og nedre vurderingsterskler

Overskridelser av de øvre og de nedre vurderingstersklene skal fastsettes på grunnlag av konsentrasjoner målt i løpet av de fem foregående årene dersom det foreligger tilstrekkelige data. En vurderingsterskel skal anses som overskredet dersom den er blitt overskredet i minst tre av disse fem foregående årene.

Dersom det foreligger data for mindre enn fem år, kan medlemsstatene kombinere kortvarige målekampanjer på tidspunkter og steder som kan antas å være representative for de høyeste forurensningsnivåene, med resultater fra utslippsfortegnelser og modellberegninger for å fastslå om de øvre og de nedre vurderingstersklene er overskredet.

VEDLEGG III

Vurdering av kvaliteten på omgivelsesluft og plassering av prøvetakingspunkter for måling av svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluft**A. Allment**

Kvaliteten på omgivelsesluft skal vurderes i alle soner og tettbebyggelser i samsvar med følgende kriterier:

1. Kvaliteten på omgivelsesluft skal vurderes på alle steder unntatt de som er angitt i nr. 2, i samsvar med kriteriene fastsatt i avsnitt B og C for plassering av prøvetakingspunkter for fast måling. Prinsippene fastsatt i avsnitt B og C får også anvendelse i den utstrekning de er relevante ved påvisningen av de spesielle stedene der konsentrasjonen av de relevante forurensende stoffene fastslås, og der kvaliteten på omgivelsesluft vurderes ved hjelp av veiledende måling eller modellberegning.
2. Det skal ikke vurderes om grenseverdiene med sikte på å verne menneskers helse, er oppfylt på følgende steder:
 - a) Steder i områder der offentligheten ikke har adgang, og der det ikke finnes fast bosetting,
 - b) i samsvar med artikkel 2 nr. 1, på fabrikkområder eller industrianlegg som omfattes av alle relevante bestemmelser om helse og sikkerhet på arbeidsplassen,
 - c) på kjørebanen på veier og på midtrabatter, unntatt der fotgjengere vanligvis har adgang til midtrabatten.

B. Generelt om plassering av prøvetakingspunkter

1. Vern av menneskers helse
 - a) Prøvetakingspunkter med sikte på vern av menneskers helse skal plasseres slik at de gir opplysninger om følgende:
 - De områdene i soner og tettbebyggelser der befolkningen antas å bli direkte eller indirekte utsatt for de høyeste konsentrasjonene i et tidsrom som er relevant i forhold til tidsrommet for gjennomsnittsberegning av grenseverdien(e),
 - nivåene på andre steder i soner og tettbebyggelser som er representative for den eksponeringen befolkningen i sin alminnelighet er utsatt for.
 - b) Prøvetakingsstedene skal normalt plasseres på en slik måte at måling av svært små mikromiljøer i deres umiddelbare nærhet unngås, hvilket innebærer at et prøvetakingspunkt må plasseres slik at prøvene er representative for luftkvaliteten i et gatesegment med en lengde på minst 100 m på trafikkerte steder, og i et segment på minst 250 m × 250 m på industrianlegg, når det er mulig.
 - c) Bybakgrunnsstasjoner skal plasseres slik at forurensningsnivået påvirkes av det samlede bidraget fra alle kilder motvinds i forhold til stasjonen. Forurensningsnivået bør ikke domineres av en enkelt kilde med mindre denne situasjonen er typisk for et større byområde. Prøvetakingspunktene skal som hovedregel være representative for flere kvadratkilometer.
 - d) Dersom formålet er å vurdere bakgrunnsnivåer i landdistrikter, bør prøvetakingspunktet ikke være påvirket av tettbebyggelser eller industrianlegg i nærheten, dvs. nærmere enn fem kilometer.
 - e) Dersom bidrag fra industrikilder skal vurderes, skal minst ett prøvetakingspunkt plasseres medvinds i forhold til kilden i nærmeste boligområde. Dersom bakgrunnskonsentrasjonen ikke er kjent, skal et ekstra prøvetakingspunkt plasseres medvinds i forhold til den vanligste vindretningen.
 - f) Prøvetakingspunktene skal om mulig også være representative for lignende steder som ikke ligger i umiddelbar nærhet.
 - g) Det skal tas hensyn til behovet for å plassere prøvetakingspunkter på øyer, der det er nødvendig, med sikte på vern av menneskers helse.

2. Vern av vegetasjonen og naturlige økosystemer

Prøvetakingspunkter med sikte på vern av vegetasjonen og naturlige økosystemer skal plasseres mer enn 20 km unna tettbebyggelser eller mer enn 5 km unna andre bebygde områder, industrianlegg eller motorveier eller større veier med trafikk på over 50 000 kjøretøyer per dag, hvilket innebærer at et prøvetakingspunkt må plasseres slik at prøven er representativ for luftkvaliteten i et omgivende område på minst 1 000 km². En medlemsstat kan bestemme at et prøvetakingspunkt skal plasseres på en mindre avstand eller være representativt for luftkvaliteten i et mindre område, idet det tas hensyn til geografiske forhold eller til mulighetene for å verne særlig sårbare områder.

Det skal tas hensyn til behovet for å vurdere luftkvalitet på øyer.

C. Individuell plassering av prøvetakingspunkter

Følgende krav skal oppfylles dersom det er praktisk mulig:

- Luften skal kunne strømme fritt rundt prøvetakingssonden på innløpet (i en bue på minst 270°), og ingen hindringer som kan påvirke luftstrømmingen, bør finnes i nærheten av prøvetakingsutstyret (dette bør vanligvis være plassert noen meter vekk fra bygninger, balkonger, trær og andre hindringer, og minst 0,5 m fra nærmeste bygning dersom prøvetakingspunkter skal være representative for luftkvaliteten ved byggelinjen),
- som hovedregel bør prøvetakingssonden på innløpet plasseres mellom 1,5 m (pustesonen) og 4 m over bakken. Høyere plassering (opptil 8 m) kan i enkelte tilfeller være nødvendig. Høyere plassering kan også være hensiktsmessig dersom stasjonen er representativ for et stort område,
- prøvetakingssonden på innløpet skal ikke plasseres i umiddelbar nærhet av utslippskilder for å unngå direkte inntak av utslipp som ikke er blandet med omgivelsesluften,
- utløpet på prøvetakingsutstyret skal plasseres slik at luften som kommer ut, ikke strømmer tilbake til innløpet,
- for alle forurensende stoffer gjelder at prøvetakingsutstyr for måling av trafikkforurensning skal ligge minst 25 m fra kanten av store veikryss og høyst 10 m fra fortauskanten.

Det kan også tas hensyn til følgende faktorer:

- Mulige påvirkningskilder,
- sikkerhet,
- tilgjengelighet,
- mulighet for tilkopling til elektrisitets- og telefonnettet,
- stedets synlighet i omgivelsene,
- sikkerheten for offentligheten og de driftsansvarlige,
- ønsket om en felles plassering av prøvetakingspunkter for forskjellige forurensende stoffer,
- planleggingskrav.

D. Dokumentasjon og gjennomgåelse av valg av målesteder

Framgangsmåtene for valg av målesteder skal dokumenteres uttømmende på klassifiseringsstadiet ved hjelp av blant annet fotografier av omgivelsene med angivelse av kompassretning, samt et detaljert kart. Målestedene bør gjennomgås på nytt med regelmessige mellomrom med ajourført dokumentasjon for å sikre at kriteriene til enhver tid er oppfylt.

VEDLEGG IV

MÅLINGER PÅ BAKGRUNNSSTASJONER I LANDDISTRIKTER UAVHENGIG AV KONSENTRASJON

A. Mål

Hovedmålet for slike målinger er å sikre at tilstrekkelige opplysninger om nivåer i bakgrunnen gjøres tilgjengelig. Slike opplysninger er viktige for å kunne bedømme de forhøyede nivåene i mer forurensede områder (som bybakgrunn, industriområder og trafikkerte områder), vurdere det mulige bidraget fra langtransporterte luftforurensende stoffer, som støtte for analyser av ulike kilders bidrag og for å få kunnskap om særlige forurensende stoffer som partikler. De er også viktige for å oppnå økt anvendelse av modellberegning også i byområder.

B. Stoffer

Måling av $PM_{2,5}$ skal som et minstekrav omfatte den samlede massekonsentrasjonen og konsentrasjoner av relevante forbindelser som beskriver den kjemiske sammensetningen. Som et minstekrav skal de kjemiske stoffene på listen nedenfor tas med.

SO_4^{2-}	Na^+	NH_4^+	Ca^{2+}	elementært karbon (EC)
NO_3^-	K^+	Cl^-	Mg^{2+}	organisk karbon (OC)

C. Valg av målested

Målinger bør skje særlig i bakgrunnsområder i landdistrikter i samsvar med vedlegg III del A, B og C.

VEDLEGG V

Kriterier for fastsettelse av minste antall prøvetakingspunkter for fast måling av konsentrasjoner av svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen og karbonmonoksid i omgivelsesluft

- A. Minste antall prøvetakingspunkter for fast måling med sikte på å vurdere om grenseverdiene for vern av menneskers helse og alarmterskler i soner og tettbebyggelser der fast måling er eneste informasjonskilde, overholdes

1. *Diffuse kilder*

Folketall i tettbebyggelse eller sone (i tusen)	Dersom de høyeste konsentrasjonene overskrider øvre vurderingsterskel ⁽¹⁾		Dersom de høyeste konsentrasjonene ligger mellom øvre og nedre vurderingsterskel	
	Forurensende stoffer, unntatt PM	PM ⁽²⁾ (summen av PM ₁₀ og PM _{2,5})	Forurensende stoffer, unntatt PM	PM ⁽²⁾ (summen av PM ₁₀ og PM _{2,5})
0-249	1	2	1	1
250-499	2	3	1	2
500-749	2	3	1	2
750-999	3	4	1	2
1 000-1 499	4	6	2	3
1 500-1 999	5	7	2	3
2 000-2 749	6	8	3	4
2 750-3 749	7	10	3	4
3 750-4 749	8	11	3	6
4 750-5 999	9	13	4	6
≥ 6 000	10	15	4	7

⁽¹⁾ For nitrogendioksid, partikler, benzen og karbonmonoksid: Skal omfatte minst én bybakgrunnsstasjon og én stasjon for måling av trafikkforurensning, forutsatt at dette ikke øker antallet prøvetakingspunkter. For disse forurensende stoffene skal forskjellen som kreves i avsnitt A nr. 1 mellom det samlede antall bybakgrunnsstasjoner og det samlede antall stasjoner for måling av trafikkforurensning i en medlemsstat, ikke være mer enn faktor 2. Prøvetakingspunkter der grenseverdien for PM₁₀ er overskredet i løpet av de seneste tre årene, skal beholdes, med mindre flytting er nødvendig på grunn av særlige omstendigheter, særlig fysisk utvikling.

⁽²⁾ Dersom PM_{2,5} og PM₁₀ måles i samsvar med artikkel 8 på samme målestasjon, skal disse regnes som to atskilte prøvetakingspunkter. Forskjellen som kreves i henhold til avsnitt A nr. 1 mellom det samlede antall prøvetakingspunkter for PM_{2,5} og PM₁₀ i en medlemsstat, skal ikke være mer enn faktor 2, og antall prøvetakingspunkter for PM_{2,5} i bakgrunnen i tettbebyggelser og byområder skal oppfylle kravene i vedlegg V avsnitt B.

2. *Punktilder*

For å vurdere forurensning i nærheten av punktilder skal det ved beregningen av antall prøvetakingspunkter for fast måling tas hensyn til utslippstettheten, sannsynlige spredningsmønstre for forurensningen av omgivelsesluften og befolkningens eksponeringsrisiko.

- B. Minste antall prøvetakingspunkter for fast måling med sikte på å vurdere om målet om redusert eksponering for PM_{2,5} for vern av menneskers helse, er oppnådd

I tettbebyggelser og andre byområder med flere enn 100 000 innbyggere skal det finnes ett prøvetakingspunkt per million innbyggere. Disse prøvetakingspunktene kan sammenfalle med prøvetakingspunktene i avsnitt A.

- C. Minste antall prøvetakingspunkter for faste målinger med sikte på å vurdere om kritiske nivåer for vern av vegetasjonen i andre soner enn tettbebyggelser, overholdes

Dersom de høyeste konsentrasjonene overskrider øvre vurderingsterskel	Dersom de høyeste konsentrasjonene ligger mellom øvre og nedre vurderingsterskel
Én stasjon per 20 000 km ²	Én stasjon per 40 000 km ²

I øysoner bør det ved beregningen av antall prøvetakingspunkter for fast måling tas hensyn til sannsynlige spredningsmønstre for forurensningen av omgivelsesluften og vegetasjonens eksponeringsrisiko.

VEDLEGG VI

Referansemetoder for vurdering av konsentrasjoner av svoveldioksid, nitrogendioksid og nitrogenoksider, partikler (PM₁₀ og PM_{2,5}), bly, benzen, karbonmonoksid og ozon**A. Referansemetoder for måling**1. *Referansemetode for måling av svoveldioksid*

Referansemetoden for måling av svoveldioksid er beskrevet i EN 14212:2005 «Ambient air quality — Standard method for the measurement of the concentration of sulphur dioxide by ultraviolet fluorescence».

2. *Referansemetoden for måling av nitrogendioksid og nitrogenoksider*

Referansemetoden for måling av nitrogendioksid og nitrogenoksider er beskrevet i EN 14211:2005 «Ambient air quality — Standard method for the measurement of the concentration of nitrogen dioxide and nitrogen monoxide by chemiluminescence».

3. *Referansemetode for prøvetaking og måling av bly*

Referansemetoden for prøvetaking av bly er beskrevet i avsnitt A nr. 4 i dette vedlegg. Referansemetoden for måling av bly er beskrevet i EN 14902:2005 «Standard method for measurement of Pb/Cd/As/Ni in the PM₁₀ fraction of suspended particulate matter».

4. *Referansemetode for prøvetaking og måling av PM₁₀*

Referansemetoden for prøvetaking og måling av PM₁₀ er beskrevet i EN 12341:1999 «Air Quality — Determination of the PM₁₀ fraction of suspended particulate matter — Reference method and field test procedure to demonstrate reference equivalence of measurement methods».

5. *Referansemetode for prøvetaking og måling av PM_{2,5}*

Referansemetode for prøvetaking og måling av PM_{2,5} er beskrevet i EN 14907:2005 «Standard gravimetric measurement method for the determination of the PM_{2,5} mass fraction of suspended particulate matter».

6. *Referansemetode for prøvetaking og måling av benzen*

Referansemetoden for prøvetaking og måling av benzen er beskrevet i EN 14662:2005, del 1-3 «Ambient air quality — Standard method for measurement of benzene concentrations».

7. *Referansemetode for måling av karbonmonoksid*

Referansemetoden for måling av karbonmonoksid er beskrevet i EN 14626:2005 «Ambient air quality — Standard method for the measurement of the concentration of carbon monoxide by non-dispersive infrared spectroscopy».

8. *Referansemetode for måling av ozon*

Referansemetoden for måling av ozon er beskrevet i EN 14625:2005 «Ambient air quality — Standard method for the measurement of the concentration of ozone by ultraviolet photometry».

B. Påvisning av likeverdighet

1. Medlemsstatene kan anvende enhver annen metode dersom de kan påvise at den gir likeverdige resultater som metodene nevnt i avsnitt A, eller når det gjelder partikler, enhver annen metode dersom den berørte medlemsstat kan påvise at den svarer til referansemetoden. I så fall skal resultatene fra denne metoden korrigeres for å gi resultater som er likeverdige med dem som ville vært oppnådd dersom referansemetoden ble anvendt.

2. Kommisjonen kan kreve at medlemsstatene utarbeider og oversender en rapport om påvisningen av likeverdighet i samsvar med nr. 1.
3. Når Kommisjonen vurderer om rapporten nevnt i nr. 2 kan godtas, skal den vise til sin veiledning om påvisning av likeverdighet (ennå ikke offentliggjort). Dersom medlemsstatene har anvendt midlertidige faktorer for å anslå likeverdighet, skal disse faktorene bekreftes og/eller endres med henvisning til Kommisjonens veiledning.
4. Medlemsstatene bør sikre at korreksjonen ved behov også anvendes med tilbakevirkende kraft på tidligere målinger for å gjøre det lettere å sammenligne opplysninger.

C. Standardisering

For forurensende gasser skal volumet standardiseres ved en temperatur på 293 K og et atmosfærisk trykk på 101,3 kPa. For partikler og stoffer som skal analyseres i partikler (f.eks. bly), viser prøvetakingsvolumet til omgivelsesforholdene når det gjelder temperatur og atmosfærisk trykk på måledatoen.

D. Innføring av nytt utstyr

Alt nytt utstyr som kjøpes med sikte på å gjennomføre dette direktiv, må være i samsvar med referansemetoden eller tilsvarende senest 11. juni 2010.

Alt utstyr som anvendes i forbindelse med faste målinger, må være i samsvar med referansemetoden eller tilsvarende senest 11. juni 2013.

E. Gjensidig anerkjennelse av data

Ved gjennomføringen av typegodkjenningen for å påvise at utstyr oppfyller ytelseskravene for de referansemetodene som er angitt i avsnitt A, skal vedkommende myndigheter og organer utpekt i henhold til artikkel 3 godta prøvingsrapporter utarbeidet i andre medlemsstater av laboratorier, som etter EN ISO 17025 er godkjent for å utføre slik prøving.

—

VEDLEGG VII

MÅLVERDIER OG LANGSIKTIGE MÅL FOR OZON

A. Definisjoner og kriterier

1. Definisjoner

Med AOT40 (uttrykt i $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$) menes summen av forskjellen mellom timekonsentrasjoner som er større enn $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 ppb) og $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i et gitt tidsrom, bare på grunnlag av timeverdiene målt hver dag mellom kl. 08:00 og kl. 20:00 (CET/sentraleuropeisk tid).

2. Kriterier

Følgende kriterier skal benyttes for å kontrollere validiteten i forbindelse med aggregering av data og beregning av statistiske parametere:

Parameter	Andel gyldige data som kreves
Timeverdier	75 % (dvs. 45 minutter)
Åttetimersverdier	75 % av verdiene (dvs. seks timer)
Høyeste åttetimersgjennomsnitt beregnet på grunnlag av løpende åttetimersgjennomsnitt	75 % av løpende åttetimersgjennomsnitt (dvs. 18 åttetimersgjennomsnitt per dag)
AOT40	90 % av timeverdiene over tidsrommet fastsatt for beregning av AOT40-verdien ⁽¹⁾
Årsgjennomsnitt	75 % av timeverdiene målt separat om sommeren (april-september) og vinteren (januar-mars, oktober-desember), hver for seg
Antall overskridelser og høyeste verdier per måned	90 % av høyeste daglige åttetimersgjennomsnitt (27 tilgjengelige dagverdier per måned) 90 % av timeverdiene mellom kl. 08:00 og kl. 20:00 CET
Antall overskridelser og høyeste verdier per år	Fem av seks måneder om sommeren (april-september)

(¹) I tilfeller der ikke alle målte data er tilgjengelige, skal følgende faktor benyttes for å beregne AOT40-verdiene:

$$\text{AOT40}_{\text{anslått}} = \text{AOT40}_{\text{målt}} \times \frac{\text{samlet mulig antall timer}^{(*)}}{\text{antall målte timeverdier}}$$

(*) som er antall timer innenfor tidsrommet for fastsettelse av AOT40-verdien (dvs. mellom kl. 08:00 og kl. 20:00 CET fra 1. mai til 31. juli hvert år for vern av vegetasjon, og fra 1. april til 30. september hvert år for vern av skog).

B. Målvordier

Mål	Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Målverdi	Frist for oppnåelse av målverdien ⁽¹⁾
Vern av menneskers helse	Høyeste daglige åttetimersgjennomsnitt ⁽²⁾	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som ikke skal overskrides flere enn 25 dager per kalenderår, beregnet som et gjennomsnitt over tre år ⁽³⁾	1.1.2010
Vern av vegetasjonen	Mai-juli	AOT40 (beregnet ut fra timeverdier) $18\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$, målt som gjennomsnitt over fem år ⁽³⁾	1.1.2010

(¹) Det skal vurderes om målvordier er overholdt fra og med denne datoen. Det vil si at dataene for 2010 vil være de første som benyttes for å beregne om målvordiene overholdes i de påfølgende tre eller fem årene.

(²) Høyeste daglige åttetimersgjennomsnitt skal fastsettes etter en vurdering av de løpende åttetimersgjennomsnittene, beregnet på grunnlag av timedata og ajourført hver time. Hvert åttetimersgjennomsnitt beregnet på denne måten skal være knyttet til den dagen beregningen slutter, dvs. at det første beregningstidsrommet for en gitt dag vil være fra kl. 17:00 den foregående dagen til kl. 01:00 den gjeldende dagen; det siste beregningstidsrommet for en gitt dag vil være fra kl. 16:00 til kl. 24:00 den gjeldende dagen.

(³) Dersom gjennomsnittet over tre eller fem år ikke kan fastsettes på grunnlag av en fullstendig og fortløpende serie med årsdata, vil minstekravet til årsdata for å kontrollere om målvordiene overholdes, være som følger:

- for målverdien for vern av menneskers helse: gyldige data for ett år,
- for målverdien for vern av vegetasjonen: gyldige data for tre år.

C. Langsiktige mål

Mål	Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Langsiktig mål	Frist for oppnåelse av det langsiktige målet
Vern av menneskers helse	Høyeste daglige åttetimersgjennomsnitt i løpet av et kalenderår	(120 µg/m ³)	ikke fastsatt
Vern av vegetasjonen	Mai-juli	AOT40 (beregnet ut fra timeverdier) 6 000 µg/m ³ · h	ikke fastsatt

VEDLEGG VIII

Kriterier for klassifisering og plassering av prøvetakingspunkter for vurdering av ozonkonsentrasjoner

Følgende hensyn gjelder for faste målinger:

A. Generelt om plassering

Type stasjon	Formål med målingen	Representativitet ⁽¹⁾	Generelle kriterier for plassering
Byområde	Vern av menneskers helse: Å vurdere eksponeringen for ozon av befolkningen i byene, dvs. der befolkningstettheten og ozonkonsentrasjonen er relativt høye og representative for eksponeringen av befolkningen generelt	Noen km ²	I tilstrekkelig avstand fra påvirkning fra lokale utslipp som trafikk, bensinstasjoner osv. Steder med god luftsirkulasjon der blandede nivåer kan måles. Steder som bolig- og forretningsområder i byer, parker (i tilstrekkelig avstand fra trær), store gater eller plasser med svært liten eller ingen trafikk, åpne områder av den typen som gjerne benyttes til utdanningsinstitusjoner, sportsanlegg eller fritidsområder.
Forsteder	Vern av menneskers helse og av vegetasjonen: Å vurdere eksponeringen av befolkningen og vegetasjonen i utkantene av tettbebyggelsen, steder med de høyeste ozon-nivåene som befolkningen og vegetasjonen direkte eller indirekte vil kunne bli utsatt for	Noen titalls km ²	På en viss avstand fra området med de største utslippene, medvinds med hensyn til de(n) vanligste vindretningen(e) under forhold som er gunstige for dannelse av ozon. I områder der befolkningen, følsomme avlinger eller naturlige økosystemer i utkantene av en tettbebyggelse er eksponert for høye ozonnivåer. Om hensiktsmessig, noen stasjoner i forstedene, også motvinds med hensyn til området med de største utslippene, for å fastsette de regionale bakgrunnsnivåene for ozon.
Landdistrikter	Vern av menneskers helse og av vegetasjonen: Å vurdere eksponering av befolkningen, avlinger og naturlige økosystemer for ozonkonsentrasjoner på subregionalt nivå	Subregionalt nivå (noen hundre km ²)	Stasjonene kan plasseres i små grender og/eller områder med naturlige økosystemer, skoger eller avlinger. Representative for ozonkonsentrasjonen i tilstrekkelig avstand fra påvirkning fra umiddelbare lokale utslipp som industrianlegg og veier. I åpne områder, men ikke på høyere fjelltopper.
Bak-grunnsnivå i landdistrikter	Vern av vegetasjonen og av menneskers helse: Å vurdere eksponering av avlinger og naturlige økosystemer for ozonkonsentrasjoner i regional skala, samt eksponering av befolkningen	Regionalt/nasjonalt/kontinentalt nivå (1 000-10 000 km ²)	Stasjoner plassert i områder med lav befolkningstetthet, f.eks. med naturlige økosystemer og skoger, i en avstand på minst 20 km fra by- og industriområder og ikke nær lokale utslipp. Unngå plasseringer som er utsatt for lokalt økt dannelse av inversjonsforhold nær bakken, samt høyere fjelltopper. Plasseringer på kysten med sterke lokale døgnvariasjoner i vindforholdene anbefales ikke.

⁽¹⁾ Prøvetakingspunktene bør om mulig også være representative for lignende steder som ikke ligger i umiddelbar nærhet.

For bakgrunnsstasjoner og bakgrunnsnivåer i landdistriktene skal plasseringen samordnes med overvåkingskravene i kommisjonsforordning (EF) nr. 1737/2006 av 7. november 2006 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføringen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2152/2003 om overvaking av skogar og av vekselverknader med miljøet i Fellesskapet⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUT L 334 av 30.11.2006, s. 1.

B. Individuell plassering

Dersom det er praktisk mulig, skal framgangsmåten for individuell plassering i vedlegg III avsnitt C følges, og det sikres også at prøvetakingssonden på innløpet plasseres i god avstand fra slike kilder som skorsteiner fra ovner og forbrenningsovner og mer enn ti meter fra nærmeste vei, en avstand som bør økes med trafikkintensiteten.

C. Dokumentasjon og gjennomgåelse av valg av målesteder

Framgangsmåten i vedlegg III avsnitt D skal følges, og det kreves riktig utvelgelse og tolking av overvåkingsdataene i sammenheng med de meteorologiske og fotokjemiske prosessene som påvirker ozonkonsentrasjonene målt på det aktuelle stedet.

VEDLEGG IX

Kriterier for fastsettelse av minste antall prøvetakingspunkter for fast måling av konsentrasjoner av ozon**A. Minste antall prøvetakingspunkter for faste kontinuerlige målinger med sikte på å vurdere om målverdier, langsiktige mål og informasjons- og alarmterskler nås i tilfeller der kontinuerlig måling er eneste informasjonskilde**

Befolkning ($\times 1\,000$)	Tettbebyggelser (byer og forsteder) ⁽¹⁾	Andre soner (forsteder og landdistrikter) ⁽¹⁾	Bakgrunnsnivå i landdistrikter
< 250		1	Én stasjon/50 000 km ² som en gjennomsnittlig tetthet for alle soner per stat ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	Én ekstra stasjon per 2 millioner innbyggere	Én ekstra stasjon per 2 millioner innbyggere	

⁽¹⁾ Minst én stasjon i de forstedene der det er fare for størst eksponering av befolkningen. I tettbebyggelser bør minst 50 % av stasjonene plasseres i forsteder.

⁽²⁾ Det anbefales én stasjon per 25 000 km² i terreng med kompliserte topografiske forhold.

B. Minste antall prøvetakingspunkter for faste målinger i soner og tettbebyggelser der de langsiktige målene blir nådd

Antall prøvetakingspunkter for ozon skal, i kombinasjon med andre metoder for utfyllende vurdering, som modellberegning av luftkvaliteten og samordnede målinger av nitrogendioksid, være tilstrekkelig for å kunne undersøke utviklingen av ozonforurensningen og kontrollere at de langsiktige målene nås. Antall stasjoner i tettbebyggelser og andre soner kan reduseres til en tredel av antallet angitt i avsnitt A. Der opplysninger fra faste målestasjoner er eneste informasjonskilde, bør det beholdes minst én overvåkingsstasjon. Dersom resultatet i soner, der det foretas utfyllende vurderinger, er at en sone ikke lenger har noen stasjon, må det ved en samordning med antall stasjoner i nabosoner sikres en tilstrekkelig vurdering av ozonkonsentrasjonene sett i forhold til de langsiktige målene. Antallet bakgrunnsstasjoner i landdistrikter bør være én per 100 000 km².

VEDLEGG X

MÅLING AV OZONDANNENDE STOFFER

A. Mål

Hovedmålet for slike målinger er å analysere utviklingen i ozondannende stoffer, kontrollere hvor virkningsfulle strategiene for utslippsreduksjon er og om utslippsfortegnelsene er korrekte, og bidra til at utslippskilder blir satt i sammenheng med forurensningskonsentrasjoner.

Et tilleggsmål er å bidra til en bedre forståelse av hvordan ozon dannes og ozondannende stoffer spres, samt til anvendelse av fotokjemiske modeller.

B. Stoffer

Måling av ozondannende stoffer må omfatte minst nitrogenoksider (NO and NO₂) og relevante flyktige organiske forbindelser (VOC). Det anbefales å foreta målinger av de flyktige organiske forbindelsene på nedenstående liste.

	1-buten	2-metyl-1,3-butadien	Etylbenzen
Etan	trans-2-buten	n-heksan	m + p-xylen
Eten	cis-2-buten	i-heksan	o-xylen
Acetylen	1,3-butadien	n-heptan	1,2,4-trimetylbenzen
Propan	n-pentan	n-oktan	1,2,3-trimetylbenzen
Propen	i-pentan	i-oktan	1,2,5-trimetylbenzen
n-butan	1-penten	Benzen	Formaldehyd
i-butan	2-penten	toluen	Hydrokarboner totalt, unntatt metan

C. Plassering

Målinger bør særlig foretas i byer og forsteder ved overvåkingssteder som er opprettet i henhold til kravene i dette direktiv, og som anses hensiktsmessige med hensyn til overvåkingsmålene nevnt i avsnitt A.

VEDLEGG XI

GRENSEVERDIER FOR VERN AV MENNESKERS HELSE

A. Kriterier

Med forbehold for vedlegg I skal følgende kriterier benyttes for å kontrollere validiteten i forbindelse med aggregering av data og beregning av statistiske parametere:

Parameter	Andel gyldige data som kreves
Timeverdier	75 % (dvs. 45 minutter)
Åttimersverdier	75 % av verdiene (dvs. seks timer)
Høyeste daglige åttimersgjennomsnitt	75 % av løpende åttimersgjennomsnitt (dvs. 18 åttimersgjennomsnitt per dag)
Døgnverdier	75 % av timegjennomsnittene (dvs. minst 18 timeverdier)
Årsgjennomsnitt	90 % ⁽¹⁾ av timeverdiene eller (i mangel av slike) døgnverdiene i løpet av året

⁽¹⁾ Kravene til beregning av årsgjennomsnitt omfatter ikke tap av data på grunn av regelmessig kalibrering eller normalt vedlikehold av instrumentene.

B. Grenseverdier

Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Grenseverdi	Margin for tillatt overskridelse	Frist for å oppnå grenseverdien
Svoveldioksid			
Én time	350 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 24 ganger per kalenderår	150 µg/m ³ (43 %)	— ⁽¹⁾
Én dag	125 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn tre ganger per kalenderår	Ingen	— ⁽¹⁾
Nitrogendioksid			
Én time	200 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 18 ganger per kalenderår	50 % 19. juli 1999, som reduseres 1. januar 2001 og deretter hver tolvte måned med like store årlige prosentsetser, slik at marginen når 0 % innen 1. januar 2010	1. januar 2010
Kalenderår	40 µg/m ³	50 % 19. juli 1999, som reduseres 1. januar 2001 og deretter hver tolvte måned med like store årlige prosentsetser, slik at marginen når 0 % innen 1. januar 2010	1. januar 2010
Benzen			
Kalenderår	5 µg/m ³	5 µg/m ³ (100 %) 13. desember 1999, som reduseres 1. januar 2006 og deretter hver tolvte måned med 1 µg/m ³ , slik at marginen når 0 % innen 1. januar 2010	1. januar 2010
Karbonmonoksid			
Høyeste daglige åttimersgjennomsnitt ⁽²⁾	10 mg/m ³	60 %	— ⁽¹⁾

Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Grenseverdi	Margin for tillatt overskridelse	Frist for å oppnå grenseverdien
Bly			
Kalenderår	0,5 µg/m ³ ⁽³⁾	100 %	— ⁽³⁾
PM ₁₀			
En dag	50 µg/m ³ , skal ikke overskrides flere enn 35 ganger per kalenderår	50 %	— ⁽¹⁾
Kalenderår	40 µg/m ³	20 %	— ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Allerede gjeldende fra 1. januar 2005.

⁽²⁾ Høyeste daglige åttetimersgjennomsnitt skal fastsettes etter en vurdering av de løpende åttetimersgjennomsnittene, beregnet på grunnlag av timedata og ajourført hver time. Hvert åttetimersgjennomsnitt beregnet på denne måten skal være knyttet til den dagen beregningen slutter, dvs. at det første beregningstidsrommet for en gitt dag vil være fra kl. 17:00 den foregående dagen til kl. 01:00 den gjeldende dagen; det siste beregningstidsrommet for en gitt dag vil være fra kl. 16:00 til kl. 24:00 den gjeldende dagen.

⁽³⁾ Allerede gjeldende fra 1. januar 2005. Grenseverdien skal nås først 1. januar 2010 i umiddelbar nærhet av særlige industrikilder som ligger på steder som er forurenset gjennom tiår med industrivirksomhet. I slike tilfeller vil grenseverdien til 1. januar 2010 være 1,0 µg/m³. Området der høyere grenseverdier anvendes, skal ikke strekke seg lenger enn 1 000 m fra slike særlige kilder.

VEDLEGG XII

INFORMASJONS- OG ALARMTERSKEL

A. Alarmterskler for andre forurensende stoffer enn ozon

Skal måles i tre sammenhengende timer på steder som er representative for luftkvaliteten i et område på minst 100 km² eller en hel sone eller tettbebyggelse, alt etter hva som er minst.

Forurensende stoff	Alarmterskel
Svoveldioksid	500 µg/m ³
Nitrogendioksid	400 µg/m ³

B. Informasjons- og alarmterskel for ozon

Formål	Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Terskelverdi
Opplysninger	1 time	180 µg/m ³
Alarm	1 time ⁽¹⁾	240 µg/m ³

⁽¹⁾ For gjennomføringen av artikkel 24 skal overskridelse av terskelverdien måles eller beregnes for tre sammenhengende timer.

*VEDLEGG XIII***KRITISKE NIVÅER FOR VERN AV VEGETASJONEN**

Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Kritisk nivå	Margin for tillatt overskridelse
Svoveldioksid		
Kalenderår og vinter (1. oktober til 31. mars)	20 µg/m ³	Ingen
Nitrogenoksider		
Kalenderår	30 µg/m ³ NO _x	Ingen

VEDLEGG XIV

NASJONALT MÅL FOR EKSPONERINGSREDUKSJON, MÅLVERDI OG GRENSEVERDI FOR PM_{2,5}

A. Indikator for gjennomsnittlig eksponering

Indikatoren for gjennomsnittlig eksponering uttrykt i $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (AEI) skal fastsettes på grunnlag av målinger på bybakgrunnsstasjoner i soner og tettbebyggelser på hele territoriet til en medlemsstat. Den bør vurderes som et løpende treårsgjennomsnitt for konsentrasjonen som omfatter alle prøvetakingspunkter opprettet i henhold til vedlegg V avsnitt B. AEI for referanseåret 2010 skal være gjennomsnittskonsentrasjonen for årene 2008, 2009 og 2010.

Dersom det ikke foreligger data for 2008, kan imidlertid medlemsstatene benytte gjennomsnittskonsentrasjonen for årene 2009 og 2010 eller gjennomsnittskonsentrasjonen for årene 2009, 2010 og 2011. Medlemsstater som benytter disse mulighetene, skal underrette Kommissjonen om sine beslutninger innen 11. september 2008.

AEI for år 2020 skal være det løpende treårsgjennomsnittet for konsentrasjonen som omfatter alle prøvetakingspunkter for årene 2018, 2019 og 2020. AEI anvendes for å undersøke om det nasjonale målet for eksponeringsreduksjon er nådd.

AEI for år 2015 skal være det løpende treårsgjennomsnittet for konsentrasjonen som omfatter alle prøvetakingspunkter for årene 2013, 2014 og 2015. AEI anvendes for å undersøke om forpliktelsen med hensyn til eksponeringskonsentrasjon er oppfylt.

B. Nasjonalt mål for eksponeringsreduksjon

Mål for eksponeringsreduksjon i forhold til AEI i 2010		Frist for å oppnå målet for eksponeringsreduksjon
Opprinnelig konsentrasjon i $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Reduksjonsmål i prosent	2020
< 8,5 = 8,5	0 %	
> 8,5 — < 13	10 %	
= 13 — < 18	15 %	
= 18 — < 22	20 %	
≥ 22	Alle hensiktsmessige tiltak for å oppnå 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	

Når AEI i referanseåret er 8,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ eller mindre, skal målet for eksponeringsreduksjon være null. Reduksjonsmålet skal være null også i tilfeller der AEI når nivået på 8,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ på et hvilket som helst tidspunkt i tidsrommet fra 2010 til 2020 og opprettholdes på eller under dette nivået.

C. Forpliktelse med hensyn til eksponeringskonsentrasjon

Forpliktelse med hensyn til eksponeringskonsentrasjon	Frist for å oppnå forpliktelsesverdien
20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2015

D. Målværdi

Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Målværdi	Frist for å oppnå målværdien
Kalenderår	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1. januar 2010

E. Grenseverdi

Tidsrom for gjennomsnittsberegning	Grenseverdi	Margin for tillatt overskridelse	Frist for å oppnå grenseverdien
FASE 1			
Kalenderår	25 µg/m ³	20 % 11. juni 2008, som reduseres 1. januar 2009 og deretter hver tolvte måned med like store årlige prosentsetser, slik at marginen når 0 % innen 1. januar 2015	1. januar 2015
FASE 2 ⁽¹⁾			
Kalenderår	20 µg/m ³		1. januar 2020

(¹) Fase 2 — veiledende grenseverdi som skal revurderes av Kommisjonen i 2013 i lys av ytterligere opplysninger om helse- og miljøvirkninger, teknisk gjennomførbarhet og erfaringer med målverdien i medlemsstatene.

VEDLEGG XV

Opplysninger som skal inngå i lokale, regionale eller nasjonale luftkvalitetsplaner om forbedring av kvaliteten på omgivelsesluft**A. Opplysninger som skal gis i henhold til artikkel 23 (luftkvalitetsplaner)**1. *Sted der overskridelsen fant sted*

- a) Region,
- b) by (kart),
- c) målestasjon (kart, geografiske koordinater).

2. *Allmenne opplysninger*

- a) Type sone (by, industriområde eller landdistrikt),
- b) beregnet forurenset område (km²) og befolkning som eksponeres for forurensningen,
- c) nyttige opplysninger om klimaet,
- d) relevante opplysninger om topografien,
- e) tilstrekkelige opplysninger om hvilke typer mål i sonen som må vernes.

3. *Ansvarlige myndigheter*

Navn på og adresse til personer som er ansvarlige for utvikling og gjennomføring av forbedringsplaner.

4. *Forurensningens art og vurdering av den*

- a) Konsentrasjoner observert tidligere år (før forbedringstiltakene ble gjennomført),
- b) konsentrasjoner målt siden prosjektet startet,
- c) metoder som er anvendt ved vurderingen.

5. *Forurensningens opprinnelse*

- a) Liste over de vesentligste utslippskildene som forurensningen kommer fra (kart),
- b) samlet mengde utslipp fra disse kildene (tonn/år),
- c) opplysninger om forurensning importert fra andre regioner.

6. *Analyse av situasjonen*

- a) Nærmere opplysninger om de faktorene som har bidratt til overskridelsen (f.eks. transport, herunder grensekryssende transport, dannelse av sekundære forurensende stoffer i atmosfæren),
- b) nærmere opplysninger om mulige tiltak for å forbedre luftkvaliteten.

7. *Nærmere opplysninger om de forbedringstiltakene eller –prosjektene som eksisterte før 11. juni 2008, dvs.:*

- a) Lokale, regionale, nasjonale og internasjonale tiltak,
- b) observerte virkninger av disse tiltakene.

8. *Nærmere opplysninger om de tiltakene eller prosjektene som er vedtatt med sikte på å redusere forurensning etter at dette direktiv har trådt i kraft:*
 - a) Fortegnelse over og beskrivelse av alle tiltak som er planlagt i prosjektet,
 - b) tidsplan for gjennomføringen,
 - c) beregning av den planlagte forbedringen av luftkvaliteten og hvor lang tid som antas å være nødvendig for å nå disse målene.
9. *Nærmere opplysninger om de tiltakene eller prosjektene som er planlagt eller skal gjennomføres på lang sikt.*
10. *Liste over publikasjoner, dokumenter, verk osv. som anvendes for å utfylle opplysninger som kreves i henhold til dette vedlegg.*

B. Opplysninger som skal gis i henhold til artikkel 22 nr. 1

1. Alle opplysninger som angis i avsnitt A.
2. Opplysninger om status for gjennomføringen av følgende direktiver:
 1. Rådskonferansen 70/220/EØF av 20. mars 1970 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om tiltak mot luftforurensning forårsaket av utslipp fra motorvogner⁽¹⁾.
 2. Europaparlaments- og rådskonferansen 94/63/EF av 20. desember 1994 om begrensning av utslipp av flyktige organiske forbindelser (VOC) som stammer fra lagring av bensin og distribusjon av bensin fra terminaler til bensinstasjoner⁽²⁾.
 3. Europaparlaments- og rådskonferansen 2008/1/EF av 15. januar 2008 om integrert forebygging og begrensning av forurensning⁽³⁾.
 4. Europaparlaments- og rådskonferansen 97/68/EF av 16. desember 1997 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om tiltak mot utslipp av forurensende gasser og partikler fra forbrenningsmotorer som skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner⁽⁴⁾.
 5. Europaparlaments- og rådskonferansen 98/70/EF av 13. oktober 1998 om kvaliteten på bensin og dieselolje⁽⁵⁾.
 6. Rådskonferansen 1999/13/EF av 11. mars 1999 om begrensning av utslippene av flyktige organiske forbindelser som skyldes bruk av organiske løsemidler i visse virksomheter og anlegg⁽⁶⁾.
 7. Rådskonferansen 1999/32/EF av 26. april 1999 om en reduksjon av svovelinholdet i visse flytende brennstoffer⁽⁷⁾.
 8. Europaparlaments- og rådskonferansen 2000/76/EF av 4. desember 2000 om forbrenning av avfall⁽⁸⁾.
 9. Europaparlaments- og rådskonferansen 2001/80/EF av 23. oktober 2001 om begrensning av utslipp av visse luftforurensende stoffer fra store forbrenningsanlegg.
 10. Europaparlaments- og rådskonferansen 2001/81/EF av 23. oktober 2001 om nasjonale utslippstak for visse luftforurensende stoffer.

⁽¹⁾ EFT L 76 av 6.4.1970, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/96/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 81).

⁽²⁾ EFT L 365 av 31.12.1994, s. 24. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ EUT L 24 av 29.1.2008, s. 8.

⁽⁴⁾ EFT L 59 av 27.2.1998, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/105/EF.

⁽⁵⁾ EFT L 350 av 28.12.1998, s. 58. Direktivet sist endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

⁽⁶⁾ EFT L 85 av 29.3.1999, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådskonferansen 2004/42/EF (EUT L 143 av 30.4.2004, s. 87).

⁽⁷⁾ EFT L 121 av 11.5.1999, s. 13. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådskonferansen 2005/33/EF (EUT L 191 av 22.7.2005, s. 59).

⁽⁸⁾ EFT L 332 av 28.12.2000, s. 91.

11. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/42/EF av 21. april 2004 om begrensning av utslippene av flyktige organiske forbindelser som skyldes bruk av organiske løsemidler i visse malinger, lakker og produkter for lakkering og omlakkering av kjøretøyer⁽¹⁾.
 12. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/33/EF av 6. juli 2005 om endring av direktiv 1999/32/EF med hensyn til svovelinnholdet i brennstoffer for skip⁽²⁾.
 13. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/55/EF av 28. september 2005 om typegodkjenning av tunge kjøretøyer og motorer med hensyn til utslipp⁽³⁾.
 14. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/32/EF av 5. april 2006 om effektiv sluttbruk av energi og energitjenester⁽⁴⁾.
3. Opplysninger om alle tiltak for å redusere luftforurensning som er blitt vurdert på egnet lokalt, regionalt eller nasjonalt plan for å nå luftkvalitetsmål, herunder:
- a) Reduksjon av utslipp fra stasjonære kilder ved å sikre at forurensende små og mellomstore stasjonære forbrenningskilder (herunder for biomasse) blir utstyrt med utslippsreducerende utstyr eller skiftet ut,
 - b) Reduksjon av utslipp fra kjøretøyer ved at de oppgraderes med utslippsreducerende utstyr. Det bør vurderes å anvende stimulerings tiltak for å påskynde en slik oppgradering.
 - c) Offentlige myndigheter følger håndboken om miljøvennlige offentlige innkjøp når de kjøper inn veigående kjøretøyer, brenslere og forbrenningsutstyr for å redusere utslipp, herunder ved innkjøp av:
 - Nye kjøretøyer, herunder kjøretøyer med lave utslipp,
 - transporttjenester med mer miljøvennlige kjøretøyer,
 - stasjonære forbrenningskilder med lave utslipp,
 - lavutslippsbrenslere for stasjonære og mobile kilder.
 - d) Tiltak for å begrense utslipp fra transport gjennom trafikkplanlegging og -styring (herunder køprising, differensierte parkeringsavgifter eller andre stimulerings tiltak og innføring av lavutslippssoner).
 - e) Tiltak for å fremme overgang til mindre forurensende transportmåter.
 - f) Tiltak for å sikre at det anvendes lavutslippsbrenslere i små, mellomstore og store stasjonære kilder og i mobile kilder.
 - g) Tiltak for å redusere luftforurensning gjennom tillatelsesordningen i henhold til direktiv 2008/1/EF, de nasjonale planene i henhold til direktiv 2001/80/EF, og ved anvendelse av økonomiske virkemidler som skatter, avgifter eller handel med utslippskvoter.
 - h) Ved behov, tiltak for å verne barns og andre følsomme gruppers helse.

⁽¹⁾ EUT L 143 av 30.4.2004, s. 87.

⁽²⁾ EUT L 191 av 22.7.2005, s. 59.

⁽³⁾ EUT L 275 av 20.10.2005, s. 1. Direktivet sist endret ved forordning (EF) nr. 715/2007 (EUT L 171 av 29.6.2007, s. 1).

⁽⁴⁾ EUT L 114 av 27.4.2006, s. 64.

VEDLEGG XVI

OPPLYSNINGER TIL OFFENTLIGHETEN

1. Medlemsstatene skal sikre at ajourførte opplysninger om konsentrasjoner i omgivelsesluft av de forurensende stoffene som omfattes av dette direktiv, rutinemessig gjøres tilgjengelige for offentligheten.
2. Konsentrasjoner i omgivelsesluft skal uttrykkes som gjennomsnittsverdier i det aktuelle beregningstidsrommet i henhold til vedlegg VII og vedlegg XI-XIV. Opplysningene skal som et minstekrav angi eventuelle nivåer som overskrider luftkvalitetsmål, herunder grenseverdier, målverdier, alarmterskler, informasjonsterskler eller langsiktige mål for det regulerte forurensende stoffet. De skal også omfatte en kort vurdering om luftkvalitetsmålene og relevante opplysninger om helsevirkninger eller eventuelt virkninger på vegetasjonen.
3. Opplysninger om konsentrasjoner i omgivelsesluft av svoveldioksid, nitrogendioksid, partikler (minst PM₁₀), ozon og karbonmonoksid skal ajourføres minst én gang per dag, og når det er praktisk mulig, skal opplysningene ajourføres én gang per time. Opplysninger om konsentrasjoner i omgivelsesluft av bly og benzen, framlagt som en gjennomsnittsverdi for de seneste tolv månedene, skal ajourføres hver tredje måned, og når det er praktisk mulig, én gang per måned.
4. Medlemsstatene skal sikre at opplysninger om faktiske eller beregnede overskridelser av alarm- og informasjonsterskler formidles til befolkningen i rett tid. Opplysningene som framlegges, skal som et minstekrav omfatte følgende:
 - a) Opplysninger om observert(e) overskridelse(r):
 - Sted eller område for overskridelsen,
 - om overskridelsen gjelder terskelverdien for informasjon eller alarm,
 - starttidspunktet for overskridelsen og dens varighet,
 - for ozon inngår også opplysninger om høyeste timekonsentrasjon og høyeste gjennomsnittlige åttetimerskonsentrasjon.
 - b) Prognose for påfølgende ettermiddag eller dag(er):
 - Geografisk sone for forventede overskridelser av informasjons- og/eller alarmterskelen,
 - forventede endringer i forurensningen (forbedring, stabilisering eller forverring), sammen med årsakene til endringene.
 - c) Opplysninger om berørte befolkningsgrupper, mulige helsevirkninger og anbefalt atferd:
 - Opplysninger om risikoutsatte befolkningsgrupper,
 - beskrivelse av sannsynlige symptomer,
 - anbefalte forholdsregler som bør treffes av den berørte befolkning,
 - opplysninger om hvor ytterligere informasjon kan finnes.
 - d) Opplysninger om forebyggende tiltak for å redusere forurensning og/eller eksponering for forurensning: Påvisning av de viktigste kildesektorene samt anbefalinger om tiltak for å redusere utslippene.
 - e) Dersom overskridelser forventes, skal medlemsstatene treffe tiltak for å sikre at det i størst mulig utstrekning framlegges opplysninger om dette.

VEDLEGG XVII

SAMMENLIGNINGSTABELL

Dette direktiv	Direktiv 96/62/EF	Direktiv 1999/30/EF	Direktiv 2000/69/EF	Direktiv 2002/3/EF
Artikkel 1	Artikkel 1	Artikkel 1	Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2 nr. 1-5	Artikkel 2 nr. 1-5	—	—	—
Artikkel 2 nr. 6 og 7	—	—	—	—
Artikkel 2 nr. 8	Artikkel 2 nr. 8	Artikkel 2 nr. 7	—	—
Artikkel 2 nr. 9	Artikkel 2 nr. 6	—	—	Artikkel 2 nr. 9
Artikkel 2 nr. 10	Artikkel 2 nr. 7	Artikkel 2 nr. 6	—	Artikkel 2 nr. 11
Artikkel 2 nr. 11	—	—	—	Artikkel 2 nr. 12
Artikkel 2 nr. 12 og 13	—	Artikkel 2 nr. 13 og 14	Artikkel 2 bokstav a) og b)	—
Artikkel 2 nr. 14	—	—	—	Artikkel 2 nr. 10
Artikkel 2 nr. 15 og 16	Artikkel 2 nr. 9 og 10	Artikkel 2 nr. 8 og 9	—	Artikkel 2 nr. 7 og 8
Artikkel 2 nr. 17 og 18	—	Artikkel 2 nr. 11 og 12	—	—
Artikkel 2 nr. 19-23	—	—	—	—
Artikkel 2 nr. 24	—	Artikkel 2 nr. 10	—	—
Artikkel 2 nr. 25 og 26	Artikkel 6 nr. 5	—	—	—
Artikkel 2 nr. 27	—	—	—	Artikkel 2 nr. 13
Artikkel 2 nr. 28	—	—	—	Artikkel 2 nr. 3
Artikkel 3, unntatt nr. 1 bokstav f)	Artikkel 3	—	—	—
Artikkel 3 nr. 1 bokstav f)	—	—	—	—
Artikkel 4	Artikkel 2 nr. 9 og 10, artikkel 6 nr. 1	—	—	—
Artikkel 5	—	Artikkel 7 nr. 1	Artikkel 5 nr. 1	—
Artikkel 6 nr. 1-4	Artikkel 6 nr. 1-4	—	—	—
Artikkel 6 nr. 5	—	—	—	—
Artikkel 7	—	Artikkel 7 nr. 2 og 3 med endringer	Artikkel 5 nr. 2 og 3 med endringer	—
Artikkel 8	—	Artikkel 7 nr. 5	Artikkel 5 nr. 5	—
Artikkel 9	—	—	—	Artikkel 9 nr. 1 første og annet ledd
Artikkel 10	—	—	—	Artikkel 9 nr. 1-3 med endringer
Artikkel 11 nr. 1	—	—	—	Artikkel 9 nr. 4
Artikkel 11 nr. 2	—	—	—	—
Artikkel 12	Artikkel 9	—	—	—
Artikkel 13 nr. 1	—	Artikkel 3 nr. 1, artikkel 4 nr. 1, artikkel 5 nr. 1 og artikkel 6	Artikkel 3 nr. 1 og artikkel 4	—

Dette direktiv	Direktiv 96/62/EF	Direktiv 1999/30/EF	Direktiv 2000/69/EF	Direktiv 2002/3/EF
Artikkel 13 nr. 2	—	Artikkel 3 nr. 2 og artikkel 4 nr. 2	—	—
Artikkel 13 nr. 3	—	Artikkel 5 nr. 5	—	—
Artikkel 14	—	Artikkel 3 nr. 1 og artikkel 4 nr. 1 med endringer	—	—
Artikkel 15	—	—	—	—
Artikkel 16	—	—	—	—
Artikkel 17 nr. 1	—	—	—	Artikkel 3 nr. 1 og artikkel 4 nr. 1
Artikkel 17 nr. 2	—	—	—	Artikkel 3 nr. 2 og 3
Artikkel 17 nr. 3	—	—	—	Artikkel 4 nr. 2
Artikkel 18	—	—	—	Artikkel 5
Artikkel 19	Artikkel 10 med endringer	Artikkel 8 nr. 3	—	Artikkel 6 med endringer
Artikkel 20	—	Artikkel 3 nr. 4 og artikkel 5 nr. 4 med endringer	—	—
Artikkel 21	—	—	—	—
Artikkel 22	—	—	—	—
Artikkel 23	Artikkel 8 nr. 1-4 med endringer	—	—	—
Artikkel 24	Artikkel 7 nr. 3 med endringer	—	—	Artikkel 7 med endringer
Artikkel 25	Artikkel 8 nr. 5 med endringer	—	—	Artikkel 8 med endringer
Artikkel 26	—	Artikkel 8 med endringer	Artikkel 7 med endringer	Artikkel 6 med endringer
Artikkel 27	Artikkel 11 med endringer	Artikkel 5 nr. 2 annet ledd	—	Artikkel 10 med endringer
Artikkel 28 nr. 1	Artikkel 12 nr. 1 med endringer	—	—	—
Artikkel 28 nr. 2	Artikkel 11 med endringer	—	—	—
Artikkel 28 nr. 3	—	—	—	—
Artikkel 28 nr. 4	—	Vedlegg IX med endringer	—	—
Artikkel 29	Artikkel 12 nr. 2	—	—	—
Artikkel 30	—	Artikkel 11	Artikkel 9	Artikkel 14
Artikkel 31	—	—	—	—
Artikkel 32	—	—	—	—
Artikkel 33	Artikkel 13	Artikkel 12	Artikkel 10	Artikkel 15
Artikkel 34	Artikkel 14	Artikkel 13	Artikkel 11	Artikkel 17
Artikkel 35	Artikkel 15	Artikkel 14	Artikkel 12	Artikkel 18
Vedlegg I	—	Vedlegg VIII med endringer	Vedlegg VI	Vedlegg VII
Vedlegg II	—	Vedlegg V med endringer	Vedlegg III	—
Vedlegg III	—	Vedlegg VI	Vedlegg IV	—

Dette direktiv	Direktiv 96/62/EF	Direktiv 1999/30/EF	Direktiv 2000/69/EF	Direktiv 2002/3/EF
Vedlegg IV	—	—	—	—
Vedlegg V	—	Vedlegg VII med endringer	Vedlegg V	—
Vedlegg VI	—	Vedlegg IX med endringer	Vedlegg VII	Vedlegg VIII
Vedlegg VII	—	—	—	Vedlegg I, vedlegg III avsnitt II
Vedlegg VIII	—	—	—	Vedlegg IV
Vedlegg IX	—	—	—	Vedlegg V
Vedlegg X	—	—	—	Vedlegg VI
Vedlegg XI	—	Vedlegg I avsnitt I, vedlegg II avsnitt I og vedlegg III (med endringer); vedlegg IV (uendret)	Vedlegg I, vedlegg II	—
Vedlegg XII	—	Vedlegg I avsnitt II, vedlegg II avsnitt II	—	Vedlegg II avsnitt I
Vedlegg XIII	—	Vedlegg I avsnitt I, vedlegg II avsnitt I	—	—
Vedlegg XIV	—	—	—	—
Vedlegg XV avsnitt A	Vedlegg IV	—	—	—
Vedlegg XV avsnitt B	—	—	—	—
Vedlegg XVI	—	Artikkel 8	Artikkel 7	Artikkel 6 med endringer

ERKLÆRING FRA KOMMISSJONEN

Kommisjonen merker seg teksten til direktivet om kvaliteten på omgivelsesluft og renere luft for Europa, som Rådet og Europaparlamentet har vedtatt. Kommisjonen legger særlig merke til den betydningen Europaparlamentet og medlemsstatene i artikkel 22 nr. 4 og betraktning 16 tillegger fellesskapstiltak for å redusere luftforurensning ved kilden.

Kommisjonen erkjenner behovet for å redusere utslipp av skadelige luftforurensende stoffer dersom det skal gjøres betydelige framskritt mot målene fastsatt i det sjette miljøhandlingsprogrammet. Kommisjonens meddelelse om en temastrategi for luftforurensning inneholder et stort antall mulige fellesskapstiltak. Siden strategien ble vedtatt, er det gjort betydelige framskritt med gjennomføringen av disse og andre tiltak:

- Rådet og Europaparlamentet har allerede vedtatt nytt regelverk som reduserer eksosutslippene fra lette kjøretøyer,
- Kommisjonen har vedtatt et forslag til nytt regelverk for å gjøre Fellesskapets regelverk om utslipp fra industri mer effektivt, herunder fra anlegg for intensivt landbruk, og tiltak for å håndtere mindre industrielle forbrenningskilder,
- Kommisjonen har vedtatt et forslag til nytt regelverk som begrenser eksosutslippene fra motorer i tunge kjøretøyer,
- Kommisjonen planlegger å framlegge nye forslag til regelverk i 2008 med sikte på:
 - Ytterligere å redusere medlemsstatenes tillatte nasjonale utslipp av viktige forurensende stoffer,
 - å redusere utslipp i forbindelse med fylling av bensindrevne biler på bensinstasjoner,
 - å behandle spørsmålet om svovelinnhold i brensler, herunder i brennstoffer for skip.
- Det pågår også forberedende arbeid for å undersøke muligheten for:
 - Å forbedre den økologiske utformingen av og redusere utslippene fra husholdningenes varmtvannsberedere og vannvarmere,
 - å redusere innholdet av løsemidler i malinger, lakker og produkter for lakkering og omlakkering av kjøretøyer,
 - å redusere eksosutslippene fra ikke-veigående mobile maskiner og dermed ytterligere øke fordelen ved lavere svovelinnhold i brensler til slike maskiner, som allerede er foreslått av Kommisjonen.
- Kommisjonen fortsetter også å arbeide for betydelige utslippsreduksjoner fra skip i Den internasjonale sjøfartsorganisasjon (IMO), og den har forpliktet seg til å framlegge forslag til fellesskapstiltak dersom IMO ikke klarer å framlegge tilstrekkelig ambisiøse forslag i 2008.

Kommisjonen holder imidlertid fast ved sitt initiativ om bedre regelverksutforming og kravet om at nye forslag skal underbygges av en omfattende vurdering av virkninger og fordeler. I samsvar med traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap vil Kommisjonen derfor fortsatt vurdere om det er nødvendig å framsette nye forslag til regelverk, men forbeholder seg retten til å bestemme om og når det vil være hensiktsmessig å framlegge et slikt forslag.

ERKLÆRING FRA NEDERLAND

Nederland har alltid støttet utviklingen av en ambisiøs og effektiv europeisk politikk for luftkvalitet, og vil fortsette med det. Nederland gleder seg derfor over at Rådet og Europaparlamentet har inngått et kompromiss og gratulerer Europaparlamentet, Kommisjonen og formannskapet med de oppnådde resultatene. Det nye direktivet om kvaliteten på omgivelsesluft utgjør et betydelig framskritt for både miljøet og menneskers helse.

Som Nederland påpekte da den felles holdningen ble utarbeidet, er luftkvaliteten i Nederland i høy grad utsatt for grenseoverskridende påvirkning og vil derfor ha stort utbytte av en effektiv europeisk tilnærming. For Nederland har det vært viktig at direktivet skulle inneholde en veloverveid pakke av europeiske og nasjonale tiltak med realistiske frister for å nå luftkvalitetsmålene. Bare da vil det være mulig for medlemsstatene å nå de ambisiøse målene som er fastsatt.

Nederland er tilfreds med Kommisjonens uttalelse om at den vil framlegge fellesskapstiltak i god tid. Dersom luftkvalitetsmålene skal nås overalt og i tide i hele EU, er det nødvendig med en forsvarlig europeisk politikk for håndtering av forurensning ved kilden. Nederland vil særlig påpeke mangelen på og den usikkerheten som råder, når det gjelder opplysninger om utslipp og konsentrasjoner av fine partikler (PM_{2,5}). Nederland vil selvsagt gjøre sitt ytterste for å nå direktivets mål innen fristen. På grunnlag av den kunnskap vi har tilgang til nå, vil dette i stor utstrekning la seg gjennomføre. Den nederlandske regjeringen er i ferd med å utvikle et nasjonalt samarbeidsprogram for luftkvalitet som skal gjøre det mulig å nå luftkvalitetsmålene innen fristen, også på de områdene der utslippstakene fortsatt overskrides.

Nederland er tilfreds med at Rådet og Europaparlamentet avsluttet sin annen behandling i tide slik at direktivet kan tre i kraft i begynnelsen av 2008. Dette er viktig for vår nasjonale strategi, men også for strategien i landene rundt oss. Nederland vil naturligvis arbeide hardt for å sikre at det ved hjelp av det nasjonale samarbeidsprogrammet og alle lokale og regionale tiltak vil være mulig å nå de europeiske målene for luftkvalitet.
